Magyarországi Német Juhászkutya Klub

KLUB FÜR DEUTSCHE SCHÄFERHUNDE IN UNGARN
CLUB HONGROIS DES BERGERS ALLEMANDS
HUNGARIAN CLUB OF GERMAN SHEPHERD DOG

2000/2

12. évfolyam

A MAGYARORSZÁGI NÉMET JUHÁSZKUTYA KLUB - mint a MEOE, az FCI és a WUSV tagja - időszaki lapja

KIADJA:
A Német Juhászkutyáért Alapítvány (ANJA)
FELELŐS KIADÓ:
de Pott György
a Kuratórium elnöke
FELELŐS SZERKESZTŐ:
Szegvári Ferenc

SZERKESZTŐK:
dr. Bartolák Zoltán TTF és Molnár Zsolt KFF
Minden megjelent cikk és hirdetés tartalmi valóságáért annak szerzője ill. feladója felel.
A kéziratok szakmai és stiláris lektorálásának jogát fenntartjuk.
A kéziratokat ill. azok mellékleteit nem őrizzük meg, és nem küldjük vissza.

A SZERKESZTŐSÉG CÍME:
H-1106 Budapest, Pilisi u. 52.
Tel./fax: 00-36/(1)-261-5460

SZEDÉS: BOVITO Kft.
NYOMDAI MUNKÁK:
ERFAPRESS KFT.

SZÁMLASZÁMOK:
MNJK
Forintszámla:
OTP 11710002-20008316
Devizaszámla:
OTP 11710002-B 90839
„A Német Juhászkutyáért Alapítvány"
Forintszámla:
OTP 11710002-20082295
Devizaszámla:
OTP 1171002-B 91473

TARTALOM

A Magyar Népköztársaság nevében 3
Info 4
A kutya - Ilosvai Lajos Károly (folyatás) 5
SV Szövetségi Győztes Tenyészszemle, Karlsruhe '99.08.20-23. ... 12
Témavázlat - MNJK kutyakiképző tanfolyam 18
Olvasói vélemények 20
I. WUSV VB selejtező - Dr. Kováts Zsolt Emlékverseny 24
II. WUSV VB selejtező - BEWI DOG Kupa 25
Fedeztetési Híradó 27
Hirdetések 28
Rendezvényprogram 2000. 31

Címlap: **Vikike és Teddyke**

A FŐVÁROSI BÍRÓSÁG
6.P 20.085/2000/3.

A Magyar Köztársaság nevében!

A Fővárosi Bíróság a dr. Magyar István ügyvéd (1055 Budapest, Markó u. 7. IV.2.) által képviselt Magyarországi Német Juhászkutya Klub (1106 Budapest, Pilisi u. 52.) I. r. felperesnek, a Juhász László (1145 Budapest, Jávor u. 18. (II. r. felperesnek a Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesülete (1116 Budapest, Tétényi út 128/b-130.) alperes ellen határozat megsemmisítése iránt indított perében a bíróság meghozta a következő

ítéletet.

A bíróság az alperes 1999. december 11-i Küldött Közgyűlésen hozott valamennyi határozatot megsemmisít.
A bíróság kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. r. és II. r. felperes képviseletét ellátó ügyvéd részére 27.000,- (huszonhétezer) Ft perköltséget.
Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, melyet ennél a bíróságnál kell írásban, 4 példányban benyújtani, a Legfelsőbb Bírósághoz címezve. A bíróság tájékoztatja a feleket arról, hogy a Pp. 226/A. § /1/ bekezdésének b-d. pontjaiban felsorolt esetekben tárgyalás tartását kérhetik, illetve a fellebbezési határidő lejárta előtt elterjesztett közös kérelmük alapján a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálása kérhető.

Indoklás

A felperesek az alperesi társadalmi szervezet tagjai. A felpereseket az alperes az 1999. március 28-án tartott Küldött Közgyűlésen kizárta. A felperesek a határozat ellen keresetet nyújtottak be a Fővárosi Bíróság elsőfokon, nem jogerős ítéletével a határozatot megsemmisítette. (Fővárosi Bíróság P. 23.632/1999)
Az alperes 1999. december 11-én tartott újabb Küldött Közgyűlést. Az I.r. felperes képviselője az 1999. november 26-i keltezésű meghívót kapta a Küldött Közgyűlésre, amely meghívóban azonban nem került felsorolásra valamennyi napirendi pont, csak az a közlés, hogy a Közgyűlés napirendi pontját képezi a képviselő által képviselt egyesület MEOE tagsági jogviszonyának a megszüntetése.
Az I. r. felperes képviselőjének küldötti regisztrálására nem került sor a Küldött Közgyűlésen, így a küldötti jogait - hozzászólás, szavazás - sem tudta gyakorolni.
A Küldött Közgyűlésen a felperesek észlelése szerint többször előfordult, hogy a közgyűlés határozatképtelen volt, mert a regisztrált küldöttek 2/3-a nem volt jelen. A folyamatosan ki-be járkáló küldöttek létszámellenőrzését nem végezték el.
A Küldött Közgyűlésen az alperes az I. r. és II. r. felperest kizárta. Az I. r. felperes nyilatkozata szerint azért került megszüntetésre a tagsági viszonya, mert nem küldött az alperessel szerződést, mint jogi személy a tagsági viszonya tartalmáról, kötelezettségeiről és jogairól, és nem fizetett tagdíjat. Az országos Elnökség 1998. évi határozatához képest 1999. augusztusában keletkezett évekre is hivatkozott.
II. r. felperest előadása szerint azért zárta ki az alperes a tagjai sorából, mert az általa alapított új sajtótermékekkel kárt okozott az alperesnek, etikátlan volt álláspontja szerint a lap alapítás.
A felperesek keresetükben a Közgyűlésen hozott határozatok megsemmisítését kérték, hivatkoztak arra, hogy az alapszabály 6.§. 8. pontjába ütközött a Küldött Közgyűlés összehívásának módja: az I. r. felperes nem meghívót, hanem értesítést kapott, nem került sor a regisztrálására küldöttként az I. r. felperesi képviselőnek, érdemi munkát nem tudott végezni. Hivatkoztak arra, hogy határozatképtelen volt a közgyűlés, mert nem került sor a folyamatosan ki-be járkáló küldöttek ellenőrzésére, több napirendi pont megszavazásánál határozat képtelen volt a közgyűlés. Sérelmezték, hogy másodszor kerültek kizárásra, kifogásolta az I.r. felperes, hogy képviselője ugyan szót kapott, de félbe szakították.
6.P.20.085/2000/3. szám
Az alperes képviselője szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg a tárgyaláson, és érdemi védekezést sem terjesztett elő. A bíróság felhívása ellenére sem nyújtott be ellenkérelmet, de nem csatolta a kért iratokat sem.
Az alperes nem eredményezhette, ezért a bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján döntött az ügyben.
Az 1989. évi II. tv. 10. § /2/ bekezdés alapján a társadalmi szervezet tagja a tudomásra jutástól számított 30 napon belül a szervezet valamely szerve által hozott törvénysértő határozatot a bíróság előtt megtámadhatja.
A bíróság az alperes mulasztó magatartását a Pp. 136/B. /3/ bekezdése alapján úgy értékelte, hogy miután a keresetlevél tartalmát ismerte, s arra észrevételt nem terjesztett elő, s a tárgyaláson sem jelent meg, hogy a felperesek kereseti kérelmének a teljesítését nem ellenzi, a tényállítás valóságát nem vonja kétségbe, arra is figyelemmel, hogy a bíróság felhívása ellenére sem csatolta be a keresettel támadott határozatokat. Ennek hiányában a bíróság nem is tudta megállapítani, hogy a keresettel támadott határozatok vonatkozásában helytálló.
A bíróság a fent írt indoklás alapján rendelkezett a határozatok megsemmisítéséről. (1989. évi II. tv. 16. § /2/ bek. a./ pontja)
A bíróság a Pp 78. § 1/1/ bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest perköltség megfizetésére.

Budapest, 2000. március 16.

dr. Almásy Mária s.k.
bíró

INFO

■ VEZETŐSÉGI HÍREK

- Tirpák György vezetőségi **póttagságáról lemondott**.

■ TELEFONSZÁM VÁLTOZÁS

Magyari Levente 06-30/9639-336

■ VEZETŐSÉGI HATÁROZATOK

1/2000 (03.06) sz. vezetőségi határozat

ÉV HELYI SZERVEZETE:

3101 sz. helyi szervezet, Salgótarján

mert hosszú évek óta minden típusú rendezvényt megtartanak, rendezvényeik szakmailag magas színvonalat képviselnek, iskolájuk nem szétválasztottan működik, rendszeres kiképzés folyik a helyi szervezetükben.

ÉV ISKOLÁJA:

6701 sz. helyi szervezet, Szeged

az ő munkájuk is évek óta töretlen, magas színvonalú és jól dokumentált.

Munkájukért SZÓBELI ELISMERÉST érdemelnek

az 5402. sz. helyi szervezet, Túrkeve

és az 5501. sz. helyi szervezet, Szarvas is.

ÉV RENDEZVÉNYE:

a „Német Juhászkutya Napja",

rendezője a 1102. sz. helyi szervezet, Budapest.

ÉV VERSENYZŐJE:

VARGA ZSOLT, a 9201. helyi szervezet tagja

az 1999 évben nyújtott teljesítményének elismeréseként.

ÉV KIKÉPZŐJE:

VÖRÖS LAJOS, a 1107. helyi szervezet kiképzési felelőse

mert a helyi szervezet tagjai rendszeres és eredményes résztvevői a sportrendezvényeknek.

ÉV TENYÉSZTŐJE:

SZIGETI LÁSZLÓ, a 7601. helyi szervezet elnöke

aki 1999-ben minden eddigi idők legeredményesebb magyar résztvevője volt a Siegernek.

***ÉV KUTYÁJA** (címet megosztva adományozza):*

Viernheimi Vanda

Teny.: Szigeti László, tul.: Széplaki Dóra

Nürnbergi Cessy

Teny.: Szántó Imre, tul.: Truka Ferenc

UNIVERSAL GYŐZTES:

Szapárfalvy Aky

Teny.: Farkas Gábor, tul.: Kosztin Sándor

***ÉLETMŰ** (címet megosztva adományozza):*

Viernheimi Ottis

Teny., tul.: Szigeti László

Lore v. Cave Canem

Teny., tul.: Simó Gergely

2/2000 (03.06) sz. vezetőségi határozat

A vezetőség bevezeti az „Év kutyája" címe mellett az „Universal győztes" címet, amely cím elnyerésének feltétele, hogy az adott évben a kutyának a Főtenyészszemlén, valamint a Nemzeti Bajnokságban is eredményesen kell szerepelnie.

3/2000 (03.06) sz. vezetőségi határozat

A vezetőség 2000.03.06-i ülésén áttekintette az éves rendezvényprogram „tanfolyamok továbbképzések" részét és ezúton kéri a rendezőket, hogy az általuk kért rendezvény írásos anyagát 20 napon belül a központi irodának küldjék meg.

4/2000 (03.06) sz. vezetőségi határozat

Azok a segédek, akik értékelő füzetében a bíró által történt utolsó bejegyzés egy évnél nem régebbi, folyamatosan segédelhetnek. Azoknak a segédeknek, akik értékelő füzetében egy évnél régebbi a bíró által történt utolsó bejegyzés, újból vizsgát kell tenniük.

5/2000 (03.06) sz. vezetőségi határozat

Elrendeli, hogy a 2000. április 27-én tartandó Teljesítménybírói Szemléletegyeztető Tanfolyamon való részvétel minden teljesítménybíró számára kötelező.

■ FONTOS

Az SV 03.28-i értesítése alapján **hozzuk nyilvánosságra**, hogy Dorijan Yohannes Berg, SZ 1940816, HR 13951

Apja ***NEM*** Nero v. Hirschel
HENEM Gandi v. Heilbronner Schloß
SZ 1832215 WT: 20.04.1992

Anyja ***NEM*** Kora v.d. Ehrenfeste
HANEM Ola v. Yohannes Berg
HR 49256 WT: 13.09.1991

Enco v. Yohannes Berg ***HELYETT*** pedig,
Stobuko v. Yohannes Berg fedezett, amelynek

Apja Odin v. Yohannes Berg
JR 49252 WT: 13.09.1991, ISP 1

Anyja Delfi v. Yohannes Berg
JR 44671 WT: 20.04.1988, SchH 1

Az MNJK Törzskönyvezési Hivatal az értesítést tudomásul vette, és az abban foglalt kérésnek megfelelően számítógépes adatnyilvántartásában a szükséges módosításokat átvezette

ÚJ E-mail címünk: mnjk@ax.net

Az MNJK vezetése
a nemzetközi, az anyaországi és a hazai magasabb szintű kinológiai elvárások igényeinek megfelelve

BEVEZETI a DNS
vizsgálatra épített
EGYED ÉS SZÁRMAZÁS AZONOSÍTÁSI RENDSZERT.

A lehetőség igénybevétele ÖNKÉNTES jellegű, de a minőségbiztosítási rendszer egyik fontos elemeként a jövőben a kontrollálható tenyészállomány kialakításának feltételévé válik.

E feladat ellátásában a CANI-REP Kisállat Szaporodásbiológiai Központtal kötött partneri megállapodás keretében az MNJK tagjai kedvezménnyel vehetik igénybe a szolgáltatásokat.

A kedvezmények a szolgáltatások igénybevételének gyakoriságától és egyéb eseti feltételektől függenenek, amelyekről részletes tájékoztatást a CANI-REP vezetői

Dr. Nádorfalvi Zoltán és Dr. Szász Ferenc
(részletes információ lásd a 28. oldal)

A KUTYA

SPORTSZERŰ TENYÉSZTÉSE, NEVELÉSE ÉS IDOMÍTÁSA

RÉSZLETES VEZÉRFONAL EBTENYÉSZTŐK ÉS EBKEDVELŐK SZÁMÁRA

ÍRTA
ILOSVAI LAJOS KÁROLY
A MAGYAR EBTENYÉSZTŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETE ÜGYVEZETŐ TITKÁRA

BUDAPEST
AZ ATHENAEUM IRODALMI ÉS NYOMDAI R.-TÁRSULAT KIADÁSA
1921

Folytatás 2. rész:

AZ ORSZÁGOS ÉS NEMZETKÖZI EBKIÁLLÍTÁSOK

A kiállítások célja a kiállított ebek közül kiválasztani és díjazással osztályozni azon ebeket, amelyek külső testalkotásuk és formájuknál fogva alkalmasnak látszanak arra, hogy tenyésztésnél az illető fajtát testalkat tekintetében megjavítsák. A kiállítások tehát szépségversenyek és ott kizárólag az ebek külső testi tulajdonságai, fajtajellegbeli előnyei, vagy hátrányai kerülnek megítélés alá. Az ilyen szépségversenyek szabályainak éppen azokat a testformákat kell előnyben részesíteni, amely formák az illető fajta tökéletesítésére alkalmasnak látszanak. Azonban a legjobbaknak ítélt kutyáknak ezenkívül még nemcsak a legjobbaknak, hanem a legjobb tenyészállatoknak is kell lenniök, hogy kiváló testalkatukat lehetőleg javítva adják át ivadékaiknak. A kiállítások teszik áttekinthetővé a rendelkezésre álló anyagot, nyújtanak módot az összehasonlításokra és tanulmányozásra. A kiállításoknak a sport fejlődésére az az előnye is van, hogy ilyenkor a messze vidékekről összesereglő tenyésztők tapasztalataikat, véleményeiket egymásnak elmondhatják, fontos kérdéseket eldönthetnek, újabb ösztönzést, okulást nyerhetnek a jövőre nézve. Végül a kezdők számára kitűnő iskola a kutyasport és tenyésztés elveinek megismerésére és elsajátítására, továbbá legjobb alkalom arra, hogy a kutyasportot szélesebb rétegek körében ismertté tegye, a sportegyesületeknek új tagokat és a sportnak magának új munkatársakat toborozzon.

Az ebkiállítások terjedelmüket tekintve lehetnek országos és nemzetközi ebkiállítások. Az országos kiállításokon csak hazai tenyésztők és tulajdonosok vehetnek részt, tekintet nélkül arra, hogy kiállított ebeikre hazai- vagy külföldi tenyésztésűek-e, a nemzetközi kiállításokon nemcsak hazai, hanem külföldi tenyésztők és tulajdonosok is állíthatnak ki. Ezen területileg korlátozott kiállítások a kiállításon résztvehető ebfajták szerint lehetnek még általános és különleges jellegűek. Az általános jellegű kiállításokra az összes elismert ebfajták nevezhetők, míg a különleges jellegűekre csak egy, vagy két megnevezett fajta, vagy fajtacsoporthoz tartozó ebek. A kiállításokon az ebek e program szerint felállított különböző osztályokba nevezendők és rendesen minden eb legalább két osztályba nevezendő. Az osztályok között a fontosabb osztályok főosztályok, a többiek mellékosztályok. A főosztályok a nyílt osztály, mely minden eb számára nyitva áll; a győztes osztály, oly ebek számára, mely már előzőleg rendezett kiállításokon nyílt osztályban kétszer nyertek I. díjat, a tenyész osztály oly ebek részére, melyeket a kiállító maga tenyésztett. Ezekben a főosztályokban rendesen pénzdíjak, vagy nagyobb díjak és a tiszteletdíjak vannak kitűzve. A mellékosztályok úgy vannak úgy vannak meghatározva, hogy a résztvevő ebek azokban kellően elosztódva helyeződjenek el és egymással különböző nézőpontokból konkuráljanak, továbbá az egyes ebek több osztályba is legyenek nevezhetők, így azután alkalom nyílik egyidejűleg több díj elnyerésére is. A kiállítások nevezési zárlathoz vannak kötve és az összes benevezett ebekről katalógus adandó ki, melyben az ebekre vonatkozó származási és egyéb adatok, előzőleg nyert díjak fel vannak tüntetve. A kiállításokon minden osztályban I., II., III. díjat tűznek ki és azonkívül „Figyelemreméltó" osztályzatot kapnak mindazok az ebek, melyek a fajtajellegnek minden tekintetben megfelelnek. Amely ebnek a „Figyelemreméltó" osztályzatot a bíró meg nem adja, az egész biztosan nem fajtiszta kutya. Minden egyes fajtánál az összes országok első díjat nyert kutyái közül a legjobbnak „champion" címet is kiadhat a bíró, ha erre valamely ebet érdemesnek tart, de ezt a díjat kiadni nem köteles. A champion cím a kiállítás évszámának kitétele mellett a kutya neve előtt viselendő, ha valamely eb háromszor nyeri meg a champion címet, akkor azt évszám nélkül állandóan használhatja.

A kiállítások keretében kerül eldöntésre a „Derby", melyet minden egyes fajtánál külön írnak ki. A „Derby"-t rendesen ősszel döntik el és abban az előző naptári évben született ebek vesznek részt. A „Derby" tehát az előző évjárat tenyészanyagának a legjavát akarja kiemelni és jutalmazni.

Az egyes osztályokba való nevezés, nevezési, illetve tétdíjak lefizetéséhez fűződik. Minél több osztályba van az eb benevezve, annál többe kerül a kiállítási költség, de annál több díj nyerésére is van esélye.

A kiállítások legértékesebb díjai rendesen az államdíjak, vagy a főváros által adományozott értékes tiszteletdíjak. Ezeket a nagyobb díjakat csak tenyésztők nyerhetik, tenyészcsoporttal. Vagyis ilyen nagy díjakért tenyésztők versenyeznek, de ehhez legalább három egyfajtájú, saját tenyésztésű kutyát kell elővezetni és bemutatni. A legszebb és legjobb tenyészcsoportok kapják ezeket a díjakat az összes bírók együttesen hozott ítélete alapján. Ez a legnagyobb jutalom és dicsőség, ami tenyésztőt érhet. Ilyennek elnyerése, vágya az ambiciózus sporttenyésztőnek.

A kiállítási bírókat a kinológiai sportegyesületek elismert szaktekintélyei közül választják. Külföldön az egyes mértékadó egyesületek minden év végén összeállítják a következő évre érvényes bírói névjegyzéket. Így a következő évben rendezendő kiállításokon csakis olyan bírók működhetnek, akiknek neve az azon évre megállapított jegyzékben előfordul. Egyik egyesület által „elismert" bírákat a másik egyesület kölcsönösen elismertnek fogadja el. Nálunk a „Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesülete" állítja össze a bírók névjegyzékét. A béke éveiben szokásban volt külföldi bírák meghívása mind nálunk, mind Ausztriában és Németországban is. Most ez még az utazási nehézségek miatt hosszú időkig lehetetlen lesz. De az elfogulatlan és minden befolyástól mentes bírálatok érdekében kívánatos. A kiállítási bíró tisztsége csak tiszteletbeli, fizetés ezért nem jár. Készkiadások, utazási költségei természetesen megtérítendők. A kiállítási bírónak igen alaposan kell ismerni azokat a fajtákat, melyek fölött bírónak el van ismerve, teljes tudatában kell lennie mindannak, ami annak a fajtának a jellegzetessége. A bíró katalógus nélkül bírál, neki csak a kutyát szabad látnia, egyéb adatokat róla tudnia nem kell. Tehát csak afölött szabad ítélnie, amit lát, esetleg azonkívül tud a kutyáról, azt nem szabad neki mérlegelnie. Tárgyilagosan kell bírálnia, minden kutyát egyforma mértékkel mérjen, akár jó barátja, vagy ismeretlen sporttársa, vagy saját tenyésztésű kutyájáról legyen szó. Mindenképpen a legjobb kutyának kell az I. helyre kerülni. A bírálat leghelyesebb módja a kutyák előző osztályozása a következő fokok szerint: „Kitűnő" (K.), „Nagyon jó" (N), „Jó" (J.), „Figyelemreméltó" (F.). Amikor már az elővezetett kutyákat így megjelölte, akkor a legjobbaknak kiadja a díjakat. Minden osztályban csak egy I., egy II., egy III., és egy IV. vagy tartalék díjat lehet kiadni. A bírálat osztályonként történik.

Az egy osztályba nevezett ebeket a bíró egyszerre vezetteti maga elé; olyankor más osztályba nevezett eb nem lehet jelen.

A bíró ítélete ellen óvást lehet emelni, de csak az esetben, ha téves nevezésekről van szó, vagy hamis nevezési adatokat tud bizonyítani az óvást emelő. Egyébként a bíró ítélete megtámadhatatlan. Az óvást az erre kitűzött időn belül kell megtenni és bizonyos bánatpénz letételével jár. A díjak odaítélésével a bíró munkája a kiállításon befejezést nyer. A nyert díjakról szóló kis táblácskákat aláírásával ellátva átadja a kutya elővezetőjének. Egész működéséről írásos jelentést ír és azt a vezetőségnek átadja, mely azt a szaklapokban közli.

A bírói körben működik a bíró mellé beosztott rendező, aki elsősorban arról gondoskodik, hogy a kutyák kellő időben és sorrendben legyenek elővezetve, ő adja ki a kiállítóknak a bírálati számot és tartja fenn a bírói körben a rendet. A díjazás megtörténte után gondoskodik, hogy a kutyák ismét helyeikre kerüljenek és a nyert díjakat jelző táblácskák a kutya helyén ki legyenek függesztve. Mindezekre a kutyák számához képest megfelelő őrszemélyzet van alája rendelve. A kiállítónak ajánlatos a kiállított kutyája érdekében is az illő fajtához beosztott őrt megismerni és egy kis „borravaló" adásával buzgalmát fokozni.

A kiállítások rendezéséhez alkalmas helyiségek és felszerelések szükségesek. Okvetlenül fedett csarnokra van szükség, ahol a kutyák az időjárás szeszélyei ellen védve vannak. A régi békevilágban az ebeket vas- és bádogketrecekben helyezték el. Ilyen felszerelésekkel nálunk a sportegyesületek nem rendelkeznek ugyan, de az állateledel-gyárosok szokták ezeket ilyen célokra kölcsöndíj és reklám kedvéért kölcsönadni. A háború azonban ezeket a felszereléseket elrekvirálták és most ilyenek hiányában hosszú időkig csak olyan kiállításokat lehet rendezni, ahol a kiállított ebek a falba erősített karikákhoz lesznek kötve.

Kiállításokat rendesen tavasztól őszig bármikor lehet és szoktak rendezni, rendesen a külföld nagyobb városaiban. Nálunk az országos- és nemzetközi ebkiállításokat mindig Budapesten rendezik. Vidéki városainkban csak nagy ritkán rendeztek kiállítást, de azok sem általános, hanem különleges fajta kiállítások. Kassán rendezett 1913-ban az Országos Magyar Foxterrier- és Tacskótenyésztők Egyesülete foxterrier-kiállítást és a Délvidéki Fosterrier Klub szokott Aradon évenként foxterrier-kiállításokat rendezni. A budapesti általános jellegű ebkiállításokon a kiállított kutyák száma alig van 200-on felül. Ez bizony még igen gyönge eredmény a külföldi sportviszonyokat tekintve. Angliában évenként 800 kutyakiállítást rendeznek különböző városokban, Németországban már átlag 80-90 kiállítás esik egy esztendőre. Egy-egy ilyen kiállításon 400-500-2000 kutya is szokott lenni.

A kiállítás rendezésénél fontos szerepe van a kiállítás igazgatójának, ennek ügyességétől, szaktudásától és adminisztráló képességétől függ az egész kiállítás sikere. Rengeteg munkával, vagy felelősséggel jár egy ilyen kiállítás rendezése és amellett tapintatosan és minden egyes résztvevő igényeit kielégítően kell eljárnia, hogy a leglehetetlenebb kívánságokat is honorálja és senkinek a kedvét ne szegje, különösen, ha a bírálat egyik-másik elégedetlenkedőre balul ütött ki. Ilyen kiállítás rendezése sok kiadással, rengeteg költséggel jár és a bevételek alig fedezik a kiadásokat. Többnyire deficittel végződnek. Ennek megelőzése is a kiállítási vezető ügyességétől függ, akinek érzékkel kell bírnia ahhoz, hogy csak olyan kiadásokat tegyen, amelyek az ügy érdekében valók és a siker és rend érdekében okvetlenül szükségesek, ilyenkor mindenki tud jó ideákat felvetni, ami újabb és újabb kiadást jelent; ha a vezető ilyenekkel megtéveszteti magát, akkor biztosan több a kiadás, mint a bevétel. A különféle kívánságos javaslatok teljesítéséhez, vagy megtagadásához, bárhonnan jöjjenek is azok, bizonyos bátorságának kell lennie és csak az ügy érdekét tarthatja szem előtt. Rendezés lebonyolításánál, darára, hogy a program a rendezőség hosszú névsorát mutatja, egyedül áll, mert éppen a papíron kijelölt különböző rendezők, csoportbiztosok nem jönnek el idejére. Azért legjobb, ha minden eshetőségre felkészülten felfogadott személyzettel is ellátja magát, hogy a kiállítási programot rendben és időben simán lebonyolíthassa.

JÓ TANÁCSOK KIÁLLÍTÓKNAK

Aki kutyáját kiállításra akarja küldeni, annak bizonyos formaságok betartása mellett még megfelelően elő is kell készülnie arra. Elsősorban magát a kutyát 8-10 héttel előbb kell elkezdeni a kiállításra előkészíteni, hogy annak külső formája, kinézése tetszetős legyen. A kiállításon jó kondícióban való megjelenés sokat nyom a latba, a legkiválóbb eb is rossz kondícióban csekély értéket mutat. Tehát, ha az eb sovány, helyre kell hozni, ha túl kövér, le kell kissé fogyasztani, több mozgással. Ehhez azonban már 8-10 héttel előbb hozzá kell fogni. Ha a kutya szemei zavarosak, fénytelenek, ha szőrzetén az ápolás hiánya látszik, már elegendő ok arra, hogy díjat ne kapjon vagy azt egy nála talán kevésbé olyan jó, de virgonc, életeleven, tisztatekintetű kutya vigye el. Az előkészítés tehát gondos ápolás és céltudatos bánásmódból álljon, különösen a szőrzetre, formás testalkatra kell a fősúlyt helyezni. Azonban a tilos elváltoztatásoktól - melyek a bíró, vagy a közönség megtévesztésére alkalmasak - tartózkodni kell. Pl. a drótszőrnek mesterséges szerekkel való időleges megkeményítése, a szőrzet mesterséges színezése, vagy a helytelenül nőtt szőrzet mesterséges eltávolítása, vagy nyírása. Ilyen mesterséges korrigálás a díjazásból

való kizárást, sőt az összes kiállításokból való kitiltást vonja maga után. A drótszőrű kutyák úgynevezett trimmelése szokásos, de csak olyan mértékig van megengedve, míg ez a holt és túl sűrű szőrzetnek egy e célra drótfésűvel való eltávolítására irányul. Drótszőrű foxterriert nem is hozzuk teljes szőrével a kiállításra. De azért ne dicsekedjen a kiállító azzal, hogy meg se trimmelte a kutyáját, azt úgysem hiszik el neki, ha a szőrkondíció kitűnőnek látszik.

Szoktassuk a kutyát arra, hogy abba a szállítóládába menjen feküdni, amelyben annak idején szállítani fogjuk, így a szállítás nem viseli úgy meg. A pórázon való vezetéshez is szoktatni kell, mert, ha a bírói körben kötjük először pórázra, nem mutatja magát, fél, ugrál, ami az elbírálást lehetetlenné teszi.

A kiállításra nevezéskor jól át kell tanulmányozni a programot, a kiállítási szabályokat, az egyes osztályok feltételeit, és aszerint kell benevezni a kutyát. A nevezési íven kért adatokra pontosan és a valóságnak megfelelően kell válaszolni, nehogy az esetleges felületes nevezés a kutya diszkvalifikálására adjon okot. Ilyenkor a jóhiszeműséggel való védekezés sem használ. A nevezési zárlatra ügyelni kell, mert különben lemaradunk a kiállításról.

A nevezés vissza nem vonható, szintúgy a nevezési díj sem követelhető vissza semmilyen körülmények között sem.

A nevezések elfogadását a nevezési zárlat után a kiállítási igazgatóság tudatja és ugyanakkor megküldi a felvételi igazolványt és a katalógus-számot jelző pléhbárcát. A felvételi igazolvány képezi az eb tulajdonának igazolását és gondosan megőrizendő, szintúgy a pléhbárca is, mely az eb nyakszíjához erősítendő. Ezek bármelyikének elvesztését a kiállítási irodában nyomban bejelentendő, mert a felvételi igazolvány ellenében a kutyát bárki elviheti.

Harapós ebek által okozott minden kárért az ebtulajdonos felelős. Azért az ilyen kutyát biztos szájkosárral kell ellátni. Az eb harapós volta a nevezési íven feltűnően jelzendő, úgyszintén a szállítóládán is.

Az ebek szállítására vonatkozólag a kiállítási szabályokban esetről-esetre kiírt rendelkezésekhez pontosan alkalmazkodni kell. A mostani kiállításokra az ebeket személyesen, vagy megbízott által kell bevezetni. Postán, vasúton küldött ebeket a vezetőség a mai viszonyok mellett még nem fogadhat el. Azonban a kutyák szállítására nézve a következőket jó tudni: ebek szállíthatók rekeszekben, ládákban postán, vagy vasúton, vagy szabadon vezetve vasúton, személykocsikban, vagy podgyászként kutyakupéban. Kisebb ebeket a szállítóládába szabadon helyezzük el, nagyobbakat a ládában még pórázra is kötjük.

1. Postán (50 kg-ig) ládában fel lehet adni T jelzéssel, mint „terjedelmes" csomagot. A szállítóládára és szállítólevélre a címzésen a feladó nevén és lakásán kívül feltűnően a következő rendelkezést kell írni: „El nem fogadás esetén azonnal vissza." E nélkül a posta nem veszi fel. Ezenkívül nem kell, de lehet „expressz" küldeményként is feladni. Ez azonban nem jelenti a gyorsabb szállítást, mert ugyanazzal a vonattal megy, mint a nem expressz csomagok, csak a megérkezéskor kézbesítik soron kívül.

2. Vasúton ládában mint gyorsáru küldhető. A vasút is kíván a fuvarlevélre írt nyilatkozatot „Útközben etetendő" jelzéssel. Itt is lehet expressz küldeményként feladni a kutyát.

3. Vasúton személykocsikban kutyajeggyel és kísérővel a fennálló szabályok betartása mellett szállíthatók.

4. Kutyajeggyel szabadon kutyakupéban. Ez a mód a legveszedelmesebb, mert itt a kutyakupéban sok betegséget kaphat tisztátalanság, léghuzat, más ebbel való verekedés lehetősége folytán. Kieresztésekor el is futhat, stb. Ez a mód tehát mellőzendő.

5. Külön podgyászládában, mint személypodgyászt is feladhatjuk, ha utazunk, vagy kísérő utazik vele, mert a megérkezéskor a podgyászvevény ellenében azonnal át kell venni.

Felügyeletet sem a posta, sem a vasút nem vállal. Ezek csak kártérítést fizetnek, ha a károsodás nyilvánvalóan az alkalmazottak hibájából történt. A vasúti szállításnál mint podgyászt, biztosítással is lehet feladni.

A kutyák vasúti szállítására nézve a m. kir. államvasutak kedvezményes szállítási díjat állapított meg. Az erre vonatkozó részletes miniszteri rendelet jelent könyvem hatodik fejezetének „Miket jó tudni még a kutyatartóknak" című szakaszában található meg.

De térjünk vissza a kiállításhoz.

A kiállításra nevezett kutyát tehát pontos időre szállítsuk be a kiállítás területére, a számára kijelölt helyre, a kiállítás ideje alatt de. 10 - 12-ig és du. 14 - 18-ig az eb a helyéről csak a bírálathoz vezethető, más címen a helyét el nem hagyhatja. Tehát ezen időn kívül kell az ebet félrevezetni, különösen fontos ez a bírálat előtt, mely az első napon 10 órakor kezdődik, tehát az ebet már 8-10 óra között félre kell vezetni, hogy a netalán szükségessé vált vizeletet, bélsárlerakódást az eb magából kiüríthesse, mert különben ez nyugodt testállását feszélyezi és nyugtalanná is teszi.

A bíró elé vezetés előtt nem szabad a kutyának élelmet adni. Telemtömött gyomor épp úgy ártalmas, mint az üres. Tehát sem túljóllakott, sem éhes ne legyen, hogy hasa felhúzottnak lássák. Néhány kompakt falat (hús) a legmegfelelőbb. Verekedős természetű eb nehezebben kap díjat, mert az ilyen bestia sohasem mutatja magát előnyösen, sőt inkább hibásan. Póráznak jobb a szíj, mint a lánc és elég hosszúra kell fogni, hogy az eb szabadon mozoghasson, de ne olyan hosszúra, hogy a közelben állók lába köré csavarodhasson, vagy a több kutyával összekaphasson.

Sydney Castle híres angol foxterriertenyésztő és bíró könyvéből néhány jó tanácsot olvashatnak a kiállítók, melyek közül egynéhányat leírok:

- „Kiállítási egyedeidet tanuld meg a legjobb oldaláról bemutatni, hogy azok mindig előnyösen mutassák magukat, akár a te elővezetésed mellett, akár nálad nélkül.
- Ne siess a fiatal kölyköt kiállítani; ha jó a kölyök, elég idő azt 9-10 hónapos korában kiállítani.
- A bírálat előtt és alatt ne beszélj sokat, s ne igyekezz a bíró figyelmét a te ebedre terelni a többi kolléga rovására.
- Ne légy levert, ha nem azt nyered, amire biztosan számítottál és ne légy magadon kívül, ha egy I. díjat kaptál; inkább igyekezz szerényen eltűnni a tömegben s úgy nyerni, mint egy gentleman, feltűnés nélkül.
- Vigyázz, hogy szopornyica-gyanús kölyköt ne vigyél a kiállításra a többi rovására, de viszont, amint kutyád hazaért a kiállításról, alapos fertőtlenítő fürdőt adj neki."

A kiállítás berekesztése előtt van a díjak kiosztása, mely rendesen a bíró által kiállított díjazási bárca átadása és a felvételi igazolvány felmutatása mellett történik az erre programszerűen kijelölt helyen és órában.

A kiállítási záróra után a kiviteli bárca és felvételi igazolvány bevonása mellett vihető el a kiállított kutya a kiállítási helyiségből.

Minden kiállítás után előfordul, hogy a résztvevő tenyésztők kutyái között ragályos bajok, szopornyica, bőrbaj lépnek fel. Magától értetődik, hogy ahol élőlények nagyobb számban vannak együtt és érintkeznek, ott a betegségek terjesztésére alkalom adódik. A kiállítónak tehát tudnia kell miképp óvhatja meg kutyáit a fellépő bajoktól. A bajok valószínű oka abban rejlik, hogy a kiállításon az állat hosszantartó izgatottságnak, állandó erős légvonatnak

van kitéve és ezek az egész testszervezetre nagy hátránnyal és befolyással lehetnek. Nappal a kiállítás látogatói izgatják fel, éjjel a sok kutya vonyítása, ugatása nem hagyja pihenni. A szervezet ezt megsínyli és a betegség fejlesztői alkalmas talajra találnak a szervezetben való fejlődésre. Azért ajánlatos éjjelre ebünket hazavinni, vagy ha vidékről jöttünk a kiállításra, akkor is elvihetjük a szállásunkra. Így a kutyának megvan a nyugalma, nem fázik, nem szűköl a kiállítási csarnokban. A légzőszervek, emésztőszervek gyulladásai ilyenkor, utazás és kiállítás alatt gyakoriak. Ennek a lehetőségét tőlünk telhetőleg csökkentjük. Tehát csak jól kifejlődött, teljesen egészséges kutyát állítsunk ki, amelyiknek erős szervezete ezen veszedelmeknek ellenállni képes. A kisebb fajták másfél, a nagyobbak kétéves korukban teljesen fejlettek. A fiatal kutyák kiállítása mindig kockázatos, mert könnyen megbetegszenek és csak a leggondosabb ápolás és óvintézkedések betarthatósága esetén állítsunk ki ilyeneket. A bőrbajok fellépése ellen pedig úgy védekezünk, hogy a kiállításon volt kutyát alapos fertőtlenítésnek vetjük alá, jó meleg lysolos fürdőt adva neki és csak azután engedjük az otthoni kutyák közé.

A nyilvános ebbírálatok

A nyilvános ebbírálatok a kiállításoktól több tekintetben különböznek. A nyilvános ebbírálat célja ugyanaz, mint a kiállításé, de az abban elbírált ebek nem nyerhetnek díjakat, hanem csakis küllemükre nézve szépségosztályozásban részesülnek.
A nyilvános ebbírálatra benevezett ebekről is készül katalógus, de a résztvevő ebek nem osztályokba vannak nevezve, hanem csak koruk szerint egyik osztályba nevezendők. A fiatal ebek osztályába nevezhetők 6-15 hónapos ebek, az idős ebek osztályába a 15 hónapon felüli ebek. Ezen két osztály keretében nyernek szépségosztályzatot, melynek négy fokozata van: Kitűnő (K, Nagyon jó (N), Jó (J), Figyelemreméltó (F). Valamennyi elővezetett és az illető ebfajtára előírt standard alapján a fajtajellegnek mindenben megfelelő ebnek a fenti négy osztályzat egyikét meg kell kapnia. Tehát mind a fiatal ebek, mind az idős ebek osztályában több eb is részesülhet ugyanazon fokozatú osztályzatban. De egyik osztályban sem adható I., II., vagy III. díj. Amennyiben tenyésztők serkentésére tiszteletdíjak állnak rendelkezésre, azok az illető osztályban a legértékesebb szépségosztályzatot nyert ebek közül a legjobbaknak adatnak ki azzal a megszorítással, hogy tiszteletdíjat csakis olyan eb kaphat, mely legalább „Nagyon jó" osztályzatot nyert.
A nyilvános ebbírálaton nyert szépségosztályzatok nem tekintendők díjaknak. Kiállítási nevezéseknél tehát ezek nem számítanak. A nyilvános ebbírálatok rendesen egy napig tartanak.

A rendőrkutya- és hadikutya-bemutatások és versenyek

Az ebeknek rendőri, hadi célokra való használhatósága főleg Németországban nagyon nagy érdeklődést keltett mindazon fajták tenyésztői és kedvelői körében, melyeket ilyen célokra fel lehet használni. Ezek a fajták a német juhászeb, dobermann, airdaleterrier, rotweiler, müncheni schnauzer, boxer. Ezen fajták tenyésztőit és kedvelőit sarkalta az a vágy, hogy kutyáik használhatóságát minden rendelkezésre álló módon bemutassák. Az ezen fajták tenyésztését felkaroló sportegyesületek azután hozzáfogtak ilyen rendőrkutya- és hadikutya-bemutatások, vizsgák és versenyek rendezéséhez. A kutyáknak a lefolyt világháborúban végzett kiváló munkái és eredményes használhatóságuk nagyban igazolta ezen sport szükségességét és annak további fejlődését minden érdekelt tényező iparkodik előmozdítani. Németországban már évtizedek óta az állam is jelentős támogatásban részesíti ezen ebek tenyésztését és idomítását célzó mozgalmat és már több állami oktatóintézetet állított fel, melyekben nem csak a csendőrség, rendőrség és hadsereg számára idomítanak ebeket, hanem maguk a vezetők és idomítók is kiképzést nyernek. Ilyen oktató- és idomító-tanfolyamok Ausztriában is voltak már háború előtt is, de a háború alatt a német sikerek által buzdítva, Wienben egy Kriegshund Institutot állítottak fel, mely azután iparkodott a hadsereg szükségleteit kielégíteni. Nálunk ebben az irányban alig történt még valami. Az 1913. évben a Peterdy Kálmán akkori esztergomi rendőrfőkapitány lelkes és fáradhatatlan munkássága folytán alakult „Magyarországi Rendőr- és Védőkutya Egyesület" kezdett a dologgal komolyan foglalkozni és Esztergomban meg is kezdte alapozni a rendőr- és védőkutya-tenyésztést és iskolát. .
Éppen a háború kitörése előtt 1914. júliusában nemzetközi védő- és rendőrkutyaversenyt is rendezett ez az egyesület, mely igen szép sikerrel járt és meglett az az eredménye, hogy a hatóságok is érdeklődtek a dolog iránt, s a belügyminisztérium elhatározta egy rendőrkutya oktató tanfolyam felállítását. De a világháború végzetes kitörése ezt a megvalósuláshoz közeledő praktikus eszmét hosszú időre elnyomta, visszavetette. A háború alatt inkább a hadikutyák iránti szükséglet kielégítése volt a hadvezetőség célja és ezt szolgálta a Wienben felállított hadikutya-telep. A „Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesülete" is kísérletet tett és felajánlotta szolgálatait a hadvezetőségnek, de az osztrákok féltékenysége folytán minden idevágó kísérletünk a „Kriegsministerium" részéről elutasításban részesült.
Most azonban a m. kir. honvédelmi és belügyminisztérium a „Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesülete" szolgálatainak igénybevétele mellett a rendőr- és védőkutyák tenyésztésének és idomításának ügyét felkarolta és fel is állította az állami rendőrkutya-idomító tanfolyamot, amelyen nemcsak kutyákat idomítanak, hanem az ilyen kutyák idomítására és vezetésére alkalmas oktatók kiképzéséről gondoskodnak. Ez a telep az idomításon kívül tenyésztéssel is foglalkozik. Idomításon kívül tenyésztésre is elfogad magánfelektől rendőri céloknak megfelelő fajtákból kutyákat és magyar juhászkutyákat is. Az önként felajánlott rendőri- és magyar juhászkutyafajták tenyésztése és védelmi célokra való idomítása szintén a telep feladatai közé tartozik.

Nálunk tehát ez a telep fog a rendőr- és védőkutyák idomítása terén irányt szabni a fejlődésnek és ha majd ennek a telepnek az idomításából kikerülő kutyák elszaporodnak és ennek példájára egyesek is nagyobb kedvvel és érdeklődéssel foglalkoznak ezekkel a kutyákkal, s idomításukkal, akkor elérkezik az ideje annak, hogy rendőr- és védőkutya-bemutatásokat és versenyeket rendezzünk.

A „Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesülete" rendőrkutya szakosztálya ilyen versenyek rendezését feladatául tűzte ki és első ilyen bemutatót az 1921. év április havában tartotta Egerben, mely igen fényesül sikerült és az állami rendőrkutya-idomító tanfolyam által bemutatott hat rendőrkutya kiváló teljesítménye mellett a magánkézben lévő kutyák közül is, mintegy hat kutya vett részt és mutatott fel érdemlegesen is szép eredményeket.
A jövőben pedig a budapesti ebkiállításokkal kapcsolatban bizonyára mindig lesz rendőr- és védőkutya-verseny is.

HATODIK FEJEZET
Az ebekre vonatkozó hatósági intézkedések

Az ebadó és az ebtartási szabályrendeletek

Az állategészségügyi törvény 1888. évi VII. tc. 72. §-a kimondja, hogy: „a veszettség korlátozása céljából minden törvényhatóság a törvény életbelépése után hat hónap alatt tartozik a kutyatartásról szabályrendeletet hozni, amelyben egyúttal a felesleges kutyák tartásának megszorítása végett alkalmas adó állapítandó meg."
A veszettség a legnagyobb veszedelem, mely az embert a kutyák részéről fenyegetheti. Az állatok között előforduló betegségek között ez a legborzalmasabb betegség, mely az állatra, kutyára feltétlenül végzetes és gyógyíthatatlan, s az embert is csak a gyors és szakszerű orvosi segély mentheti meg; így fellépése, elterjedése ellen küzdeni lehet és a törvény értelmében kötelesség is.
Tehát a veszettség fellépése és elterjedése elleni küzdelmek egyik eszköze az ebtartási szabályrendeletek és az ebadó életbeléptetése. Minden adónak megvan a maga rendeltetése és nem rokonszenvesek az adóprés alól kikerülő különféle adók, de az ebadó azzal a célzattal, hogy az a veszettség korlátozására való, igen üdvös adó. Tehát az ebadónak a törvényben is kifejezésre jutó célja nem az állam, illetve törvényhatóság jövedelmének szaporítása, hanem miként a törvény is kifejezi, a fölösleges kutyák tartásának az apasztása. Ha adót kell a kutyák után fizetni, akkor senki sem tart több kutyát, mint amennyire szüksége van és akkor ezeket gondozza is. Nem lesznek gazdátlan ebek, mert azok terjesztik a bajt, a veszettséget. A fő, hogy legyen gazdája minden kutyának és a gazdátlan kutyákat ki kell irtani, mert éppen ezek eshetnek bele legkönnyebben a veszettségbe. A telivér ebtenyésztés érdekeit látszólag sérti a ebadó és annak újabb és újabb emelése, de másrészt éppen a veszettség elleni küzdelemben javára van. A telivér ebtenyésztés sportjával foglalkozók éppen a sporttenyésztés és a tenyészcélok érdekében rendesen több kutyát tartanak és így az adózás a több kutya után terhes tétele a tenyésztőnek, különösen, ha az ebadózás intenciói szerint a második és harmadik kutya fokozatosan kétszeres, sőt többszörös adóval van megróva. Ez a veszettség elleni védekezés érdekeivel egyezik, de tönkreteheti az ebtenyésztő-sport felvirágzását és annak nemzetgazdasági jelentőségét. A veszettséget a falusi, a gazdátlan és eltitkolt kutyák okozzák, de a sporttenyésztők gondos ápolásban részesülő kutyái nem terjeszthetik e bajt, hiszen jobban vigyáznak rájuk, mint bármire, így tényleg ebből a szempontból velük szemben nem kellene ilyen sablonosan eljárni, hanem a nemes fajtájú telivér ebtenyésztés felvirágzásához fűződő fontos nemzetgazdasági érdekekre, a tenyésztéssel járó több eb tartásának lehetőbbé tételére, a sporttenyésztés céljára tartott ebekre kedvezőbb adótételt kellene megállapítani.
Németországban ez a felfogás és helyesebb belátás diadalmaskodott, ott már legtöbb városban behozták a „Zwinger-Steuert", vagyis a kennel-tulajdonosok egy összegben fizetnek kenneladót. A Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesülete 1916-ban hasonló intézkedéseket kért a belügyi-, földművelésügyi minisztériumtól és a fővárostól. De mivel az ebadókat az egyes törvényhatóságok által alkotott ebtartási szabályrendeletek állapítják meg, így valamennyi törvényhatóságot külön-külön kellene meggyőzni ennek a helyességéről. Budapest székesfőváros törvényhatósága 1917-ben alkotott új ebtartási szabályrendeletének megalkotásakor az egyesület a kérelmet előterjesztette. Bár teljes sikert nem ért el, az úgynevezett leghelyesebb megoldást, a tenyésztői adót, vagy „kenneladó" behozatalát nem érte el, de elért annyit, hogy azon tenyésztőket, akik tenyésztési szempontból egynél több kutyát tartanak, némi kedvezményben részesíti. Tekintve az ebadó nagyságát, ez is tetemes kedvezmény annak, aki több kutyát tart. A szabályrendelet 5. pontja ugyanis kimondja, hogy „az ugyanazon célra egynél nagyobb számban tartott eb után a megfelelő adótétel kétszerese fizettessék." Az egyesület kérelmére azután belevették a szabályrendeletbe azt a rendelkezést, „hogy nincs helye a kétszeres adótétel alkalmazásának azokra a fajtiszta ebekre, melyeket tulajdonosuk a Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesületének az illetékes kerületi elöljáróság részéről megerősített igazolása szerint telivér ebtenyésztés céljára tart."
Érdemes volna, ha az egyesület valamennyi törvényhatósághoz ilyen értelmű kérelemmel fordulna és e precedensre hivatkozva, legalább ezt a kedvezményt eszközölné ki minden törvényhatóságnál.
Az ebtartási szabályrendeletek nemcsak az adóról és annak mértékéről, hanem az ebek célszerű és helyes tartásáról, a kutyák kellő felügyeletéről, gondozásáról, a józanság, okosság és a közbiztonság érdekeinek szem előtt tartásával intézkednek. Az ebtartási szabályrendeletek intézkednek a felesleges kutyákról, melyeknek semmi rendeltetése és haszna nem lévén, azok kiírását rendeli el. Az ebtartási szabályrendelet ezen intézkedései a helyi viszonyok figyelembevételén alapulnak, így a törvényhatóság ennek megalkotásánál figyelembe veszi a vidék sajátos körülményeit, a gazdasági és közbiztonsági viszonyokat is. Azért a felesleges kutyák, különösen gazdátlan ebek kiirtása érdekében igen fontos, hogy minden törvényhatóság helyesen és minden érdekeket figyelembe vevő, de a veszettség meggátlását a legjobban előmozdító ebtartási szabályrendeletet alkosson és azt helyesen és szigorúan is hajtsa végre.

A veszettség és az ebzárlat

A veszettség, ebdüh, vagy víziszony név alatt ismert, gyógyíthatatlan agyvelő- és idegbántalom. E fertőző természetű baj a nyálban foglalt méreggel rendszerint veszett kutya harapása folytán származik át más kutyára és egyéb állatra, sőt az emberre is. A veszettség tüneteiben három fokozatot különböztetünk meg, ún. a veszettség kezdetét, dühösséget és bénulást. A kezdeti időszakban az addig szelíd kutya ingerlékeny lesz, feltűnően szomorú, ok nélkül ugat, előbb nem bujkáló eb sötét helyeken mogorván meghúzódik. Rosszul eszik, iszik, vagy mohón fal, nehezen nyel, nyáladzik. Beleharap mindenbe, felfal és lenyel emészthetetlen tárgyakat, öklendezik, hányni kezd. A dühösségi időszakban kitör rajta a harapási vágy, nekirohan az útjába kerülő embernek, állatnak, gazdájának is, és megmarja, meg is marcangolja. Rekedten ugat, nyála erősebben folyik, dühösen szalad. A bénulási időszakban e dühös roham elmúlik, lecsendesedik, elgyengülve, kimerülten tehetetlenné válok és csakhamar kimúlik. Egy-egy időszak tartama 3-4 nap. Tehát a betegség 9-14 napig tarthat.
Mivel gyógyítására minden kísérlet hatástalannak bizonyult, tehát gyógyítás helyett a védekezés a fegyverünk. A baj megelőzésére a kutyák gondozása a legfontosabb. A jól táplált, gondozott, sem nagy hőségnek, sem szomjúságnak ki nem tett kutya nem fog megveszni. Tiszta ivóvizet, eledelt és tiszta fekvőhelyet kell adni a kutyának. Nem szabad kóborolnia és idegen, gyanús, ismeretlen ebekkel érintkeznie, akkor nyugodtak lehetünk nem fog a kutyánk ebbe a szörnyű betegségbe beleesni. Különös gondot kell fordítani a kutyára járvány, vagy veszett állat kóborlása esetén. A ve-

szettség elleni védekezésre szolgálnak a hatóságok által időnként elrendelt ebzárlatok is.
Az állategészségügyi törvény, az 1888: VII. tc. a többek között kimondja:
„Mindenki köteles a birtokában levő, vagy gondozására bízott és veszettség gyanújában lévő állatot vagy lelőni és erről a hatóságot értesíteni, vagy a hatóság intézkedéséig biztos helyre zárni. Amennyiben a veszettség gyanújában lévő kutya embert mart meg, az ilyen kutya a hatóság által a veszettség megállapítása céljából őrizet alá vehető." (1888: VII. tc. 67. §.)
„Ha veszett, veszettség gyanújában álló kutya, vagy más állat kóborol, a hatóság tartozik a szomszéd községeket erről értesíteni és a kutya vagy más állat kiirtásáról intézkedni. Ilyen esetben elrendelendő, hogy a községben valamennyi kutya megkötve tartassék, vagy pedig biztos szájkosárral ellátva pórázon vezettessék. A szabadon járó kutya kiirtandó." (1888: VII. tc. 68. §.)
„Ha valamely községben a veszettség járványná fajul: valamennyi kutya és macska kiirtása elrendelhető, - avagy a hatóság a viszonyoknak megfelelően intézkedik." (1888: VII. tc. 69. §.)
„Kihágást követ el és kettőszáz koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő, aki a kiadott rendeletek ellenére kutyáját kötve nem tartja." (1888: VII. tc. 154. §.)
Ezen törvényes intézkedések képezik alapját a veszettség elleni védekezésnek és az illetékes hatóságok által elrendelt ebzárlatoknak.
Az ebtenyésztők és ebkedvelők érdekeit is nagyban szolgálják ezek az üdvös intézkedések és mégis nagy az elkeseredés, különösen a fővárosban gyakran elrendelt ebzárlatok ellen, melyek a háború kitörése óta úgyszólván meg sem szűntek, mert a lejárt ebzárlatokat nyomon követte egy hasonló esetből kifolyólag elrendelt újabb ebzárlat. A telivér ebtenyésztéssel sportszerűen foglalkozó ebtenyésztők és ebkedvelők megnyugvással fogadják ezeket a nap-nap után meghosszabbított ebzárlatokat, mert ezek az ember és állat egészségügyét szolgálják. De az ebzárlatok végrehajtási módját lehetne enyhíteni, illetve az elérendő cél a veszettség terjedésének meggátlása, kóbor kutyák befogása és kiirtása érdekében hatékonyabbá tenni.
Ugyanis az ebzárlatok idején a városban utca hosszat járó sintérlegények előszeretettel a bélyeggel ellátott, egyszóval adófizető kutyákat fogdossák össze, ezalatt a gazdátlan kóborló kutyák továbbra is szerteszét csatangolnak, nemcsak a közegészségügyet, de a telivér ebtenyésztők értékes tenyészállatait is veszélyeztetik, mely utóbbi a hazai sportszerű ebtenyésztés felvirágoztatásának rovására van és nemzetgazdasági szempontból is károsodással jár. Már pedig a veszettséget nem az adófizető, tehát a gondosan ápolt és egészségesen tartott ebek, hanem a gazdátlan kóborló éhes, nyomorgó kutyák terjeszthetik. Ezt bizonyára nem is kell bizonyítani. Ennél fogva a telivér ebtenyésztők érdekeit képviselő egyesületeknek oda kell hatni és egy része már lépéseket is tett, hogy az illetékes hatóságot figyelmét felhívja az ebzárlatok végrehajtásának a célt jobban biztosító módjára. Nevezetesen, az ebek megadóztatásának szigorúbb ellenőrzése kívánatos és ezzel kapcsolatban a meg nem adózott, vagy az adózás elől szándékosan eltitkolt, valamint a gazdátlannak talált kóbor ebek kellő eréllyel összefogandók és kiirtandók. Szigorúan ki kell oktatni az eljáró sintérlegényeket, hogy az ilyen ebeket kell megfogniuk. Ha azután megadózott (bélyeggel ellátott), szájkosárral, vagy nyakláncal ellátott ebet fog be és az ebtulajdonos a helyszínén nyomban jelentkezik, úgy ezt az ebet, mint nem gazdátlan kóbor ebet ne tegye a sintérkocsiba a gyanús ebek közé, hanem nyomban adja át a gazdájának. Természetesen az ebzárlati intézkedések áthágása, illetve be nem tartása miatt az illető ebtulajdonos ellen a kihágási eljárás és a közegészségügyi intézkedések foganatosítandók és a sintéreket hivatalból követő rendőrség az illető ebtulajdonost igazoltatja és a feljelentést ellene megteszi. Ezzel az intézkedéssel el lehetne érni, hogy ha a sintérek tényleg a kóbor, meg nem adózott és gazdátlan kutyák befogására és elszállítására lennének csak jogosítva, akkor tényleg csak azokat fognák be, míg mostan előszeretettel pályáznak az adózott és gazdája mellett gyanútlanul sétáló kutyákra, mert az ilyenért a kiváltáskor, sőt már a befogáskor jó borravalót remélnek és kapnak az eb gazdájától. Olyan esetben, midőn a sintér olyan adózott kutyát fog meg, melyért gazdája nyomban jelentkezik, már állategészségügyi szempontból sem szabad a sintérkocsiba tenni és a sintértelepre vinni, mert rendszerint a sintértelepről kiváltott kutyák terjesztik a telivér ebtenyésztést legjobban sújtó betegséget, a szopornyicát.

Miket jó tudni még a kutyatartóknak

Az ember legnemesebb, leghűségesebb barátja a kutya, megbecsülést, szeretetet, védelmet érdemel hiszen egy sajátságos helyet foglal el az ember életében, mert egyetlen állat sincs, amely oly közel tudna férkőzni az ember lelkéhez, szívéhez, mint az ember közelében élő, a családhoz tartozó, közmondásos hűségű kutya. Az ember és a kutya együttéléséből, egymásra utaltságából bizonyos függőség és viszony létesült az ember és kutya között. Sok érdekes dolgot világít meg erről K. Nagy Sándor, pestvidéki kir. törvényszéki bíró „Az ember és kutya" című könyvecskéjében, melynek nyomán néhány érdekes és fontos dolgot mondok el, amelynek tudomásul vétele a kutyatartókra nézve jogi szempontból is hasznos és szükséges is.
„A talált kutyát nem szabad elfogni megtartási szándékkal, hanem át kell azt adni a gazdájának, vagy a hatóságoknak, mert aki ilyen módon birtokába került kutyát nyolc nap alatt sem a gazdájának, sem a hatóságnak (községi vagy városi elöljáróságnak) át nem adja: jogtalan elsajátítás vétségét követi el, melynek büntetése 3 hónapig terjedhető fogház és 1000 koronáig terjedhető pénzbírság." (1878: V. tc. 365. §.)
„A nyájőrző kutyát is védelmébe veszi a törvény, melyeknek lelövése az idegen ingóvagyon szándékos megrongálásának vétségét képezi és büntetése 3 évig terjedhető fogház és 100 - 2000 koronáig terjedhető pénzbírság. De ugyanezen büntetés van kiszabva más idegen kutyának szándékos és jogtalan elpusztítására is." (1878: V. tc. 418. §.).
„A kutyákat kínozni sem szabad, mert a törvény 8 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel bünteti azt, aki a kutyákat kínozza." (1879: XL. tc. 86. §.).
A kutyák szállítása vasúton csak úgy történhet, ha a szállító, feladó úgy intézkedett, hogy a kutyák éhséget, szomjúságot ne szenvedjenek.
Újabban a kutyák kedvezményes vasúti szállítására is történt intézkedés a Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesületének kérelmére:
A m. kir. honvédelmi minisztérium 18776-1921/7. számú rendelete.
„Tudomásvétel és az egyesületi tagokkal való közlés végett értesítem az egyesületet, hogy a m. kir. kereskedelmi miniszter 77599/15-1920. számú folyó évi január hó 29-én kelt rendelete szerint:
A hazai vasutakon meg van engedve, hogy nagyobb kutyák a III. kocsiosztályban, ölebek, valamint vadászkutyák pedig, ha az ellen az utasoknak kifogásuk nincsen és ha ezt hatósági intézkedések nem tiltják, bármely kocsiosztályban, tehát az I. és II. kocsiosztályban is legyenek szállíthatók.
A személykocsikban szállított kutyákért a kutyaszállítási díjat, a kosárban, ketrecben, ládában vagy más alkalmas tartókban feladott kutyákért pedig a díjszabás szerinti podgyászdíjat kell fizetni.
Mindkét esetben a fizetendő szállítási díj a személyvonatú III. osztályú jegyárakkal szemben is átlagosan 52%-kal olcsóbb. A kiállításokra szállítandó ebek, a vasúti árudíjszabásokban megállapított feltételek mellett úgy az oda-, mint a visszaszállítás alkalmával és akár gyorsáruként, akár teherárúként való feladás esetén, a díjszabályszerű rendes fuvardíjnak 50 %-os mérséklésével továbbíttatnak."
A hamis kutyákról is érdekes dolgokat olvashatunk K. Nagy Sándor művében:
„Sohasem szabad a kutyát ingerelni, evésben, ivásban akadályozni, vagy ok nélkül uszítgatni emberre vagy állatra. Ez nagymértékben kifejleszti benne a veszélyes hajlamokat s mérgessé, ingerlékennyé teszi."
„Temérdek sok baj származhatik a kutyának emberre, vagy állatra való uszításából, s ezért a kutya gazdája a törvény előtt felelős."
„Sőt ha a kutya uszítás folytán embert mar meg, s rajta testi sértést ejt, úgy tekinti a törvény, mintha maga a kutyauszító okozta volna a sértést, s a sérelem nagysága szerint a rendes büntetőbíróság bünteti meg."
A hamis kutyát kötve kell tartani, mert bajba keveri magát is, gazdáját is.
„Az olyan kutyát, amelyik valakit megtámad, valamint a kártevő kutyát szabad lelőni, - hasonlóképpen a közbiztonságra veszélyes kutyát is." (Ezeket több alkalommal kimondta a bíróság, s felmentette a büntetés alól azokat, akik az ilyen kutyákat lelőtték.)
„A gazda felelős kutyája által embereken okozott sértésért vagy halálért is, ha ez az ő gondatlansága folytán következett be."
„Aki gondatlanság által embernek halálát okozza, az emberölés vétségét követi el és 3 évig terjedhető börtönnel büntethető." (1878. évi V. tc. 290. §.).
„Ilyen bűncselekményeket tehát el lehet követni az által a gondatlanság által, hogy ha valaki hamis kutyáját nem kellő felügyelet alatt tartja."
„A kutyát tartó egyén a vagyona biztosítására tartott ebének természetét biztonság tekintetében is kitudni köteles lévén, gondoskodni tartozik arról, hogy állatja ártalmára ne lehessen, s így ha kutyáját sem kötve nem tartja, sem szájkosárral el nem látja: beszámítás alá eső gondatlanságot követ el és büntetőjogilag felelős."
„A kutya tulajdonosa a hatóság különös intézkedése nélkül is tartozik kutyájára ügyelni, s ha ezen felügyeletet elmulasztja és kutyája valakit megmart: ezért büntetőjogilag felelős."
„A hamis kutyát tehát nappal kötve kell tartani, s éjjel is csak zárt udvarban lehet szabadon bocsátani, vagyis akkor, midőn az utcaajtó már be van zárva és kívülről senki be nem mehet az udvarba a házbeliek tudta nélkül. Mert ha a kutya este harap meg valakit az utcán, azért a gazda nem menekül meg a büntetés elől."
Harapós kutya tartásánál a kaput zárva kell tartani, mert ha a be nem zárt kapun betérő idegent megharapja a kutya, ezért a tulajdonos felelős, vagy a be nem zárt kapun figyelmeztető táblának kell lenni, hogy: „Vigyázat, harapós kutya van az udvaron."
„Nagy éberséggel kell őrködni a hamis kutyák felett és pedig magának a gazdának, mert akár otthon van, akár nincs, őt vonják felelősségre a kutyája által okozott sértésért; ő tartozván gondoskodni arról, hogy a kutyája távollétében kárt ne tehessen."
A kóborló kutyák: A kutya mint háziállat otthon gazdája házánál és a törvény által is védelemben részesül, de idegen területen kóbor kutyának tekintendő felsőbb bírói ítéletek szerint:
„Kutyák lelövése idegen vadászterületen nem büntetendő." - „Idegen vadászterületen szabadon járó kutyát a kerülő lelőheti." - „Szájkosárral szabály ellenére el nem látott kutya lelövése nem büntethető." - „Vadászterületen idegen kutya kártétel esetén és anélkül is a vadászatra jogosított által lelőhető." - „Beltelken hurokba került idegen kutyát a telektulajdonos agyonütheti." - „Idegen kártevő kutya a saját telkén mindenki által megölhető, ha a védelmezés másként nem lehetséges."
A mezőrendőri törvény szerint: „A kóbor ebeket és macskákat saját birtokán mindenki elpusztíthatja." (1894: XII. tc. 90. §.)
Nem szabad tehát a kutyát kóborolni engedni és felügyelet nélkül hagyni.
Ne tartson kutyát, akinek nincs módjában azt kellően jól gondozni, aki pedig tart, az jól vigyázzon rá, felügyelet alatt tartsa és ne engedje kóborolni, mert ebből származhatnak a legnagyobb bajok és veszedelmek.

Fotósarok

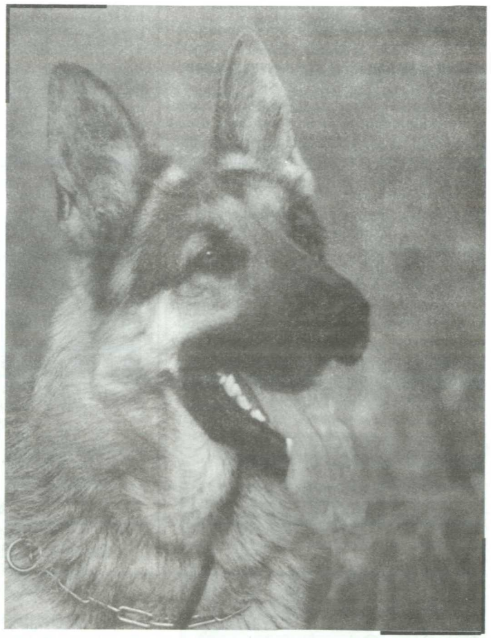

SV Szövetségi Győztes Tenyészszemle * Karlsruhe, 1999. augusztus 20-23. * Utódcsoport

III. Quanto Wienerau- vonal

IIIa. Gundo Trienzbachtal

Cash v. Wildsteiger Land, SZ 1793773
Tenyésztve:
Lasso Val Sole (4-4)
Apa:
Jack v. Trienzbachtal, SZ 1680443
Anya:
Belli v. Wildsteiger Land, SZ 1706540

A 6. csoport esetében az egységesség csupán a kanoknál adott, jó apai tipushűség, a nemek közötti különbözőség elegendő, nyújtott kutyák közepes csonterővel. Jó szárazság és feszesség, közepes méret. Kifejezésteli kutyák, jó összfelépítéssel, hiányosságok a felkar hosszában és helyzetében adódnak, elegendő színezet a kanoknál , erőteljes, térölelő mozgásfolyamat.
Magas a részvételi arány a munka osztályban. 1010, a tenyésztési hivatal által jegyzett, kiállításra érett utódból 1,0% lett ezen BSZS keretén belül lebírálva. A tenyésztésbe vétel időtartama, amelyből az egyedeket az utódcsoportba nevezték 67 hónapnyi időtartamot tesz ki.

IIIb. Uran Wildsteiger Land

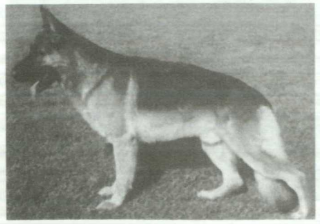

Boss v. Merian, SZ 1936823
Tenyésztve:
Yago Wildsteiger Land (3-3)
Eiko Kirschental (4-4,4)
Uran Wildsteiger Land (5-5,5,5)

Apa:
Jason v. Haus Lacherom, SZ 1928372
Anya:
Rani v.d. Leiegegend, SZ 1888956

Az 1. csoport nagyon jó egységesség, és nagyon jó apai tipushűség. A nemek különbözősége kifejezettebb lehetne, az egyedek részben nyújtottak és középnagyok. A feszesség és zártság nem minden esetben adott. Kifejezésteli kutyák lettek bemutatva, melyek egyes esetekben tartalmasabbak lehetnének. A tenyésztésbe vételnél jó feszességre és hosszú alsó mellre kell ügyelni a szukák esetében.
2, a tenyésztési hivatal által jegyzett, kiállításra érett utódból 50,0% lett ezen BSZS keretén belül lebírálva. A tenyésztésbe vétel időtartama, amelyből az egyedeket az utódcsoportba nevezték 12 hónapnyi időtartamot tesz ki.

Ulk v. Arlett, SZ 1769704
Tenyésztve:
Lasso Val Sole (4,4-4,5)
(X-Wf. Arminius, Xaver-Xando, 3-4)
(A-Wf. Klämmle, Aßlan-Argus, 5-5)

Apa:
Yago v. Wildsteiger Land, SZ 1702119
Anya:
Dolly v. Arlett, SZ 1713794

Az 1995-ös Győztes VI. csoportja jó egységesség, nagyon jó apai tipushűség a nemek jó különbözősége mellett, jó arányok. Közepes méret, kifejezett szárazság és feszesség, korrekt anatómiai felépítés, jó hosszúságú és helyzetű felkarral és farral.
Erőteljes, dinamikus, térölelő mozgásfolyamat. A csoport számos kiváló minőségű egyedet tartalmaz.
A Munka Osztályban nagyon magas a részvételi arány.
1606, a tenyésztési hivatal által jegyzett, kiállításra érett utódból 0,6% lett ezen BSZS keretén belül lebírálva. A tenyésztésbe vétel időtartama, amelyből az egyedeket az utódcsoportba nevezték 77 hónapnyi időtartamot tesz ki.

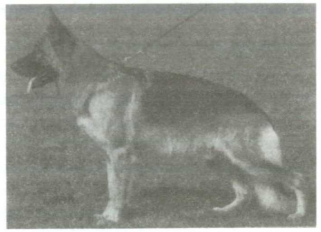

Idol v.d. Jahnhöhe, SZ 1906294
Tenyésztve:
Uran Wildsteiger Land (4-2)
Palme Wildsteiger Land (4,5-3)

Apa:
Ulk v. Arlett, SZ 1769704
Anya:
Marit v. Wildsteiger Land, SZ 1737627

A II. csoport jó egységesség, és nagyon jó apai tipushűség, javulással a pigmentációban. Jó a nemek különbözősége, jó arányok, egyes esetekben nagy kutyák, összességében jó feszesség és zártság. A felkar hossza és helyzete több, mint néhány esetben kívánnivalót hagy maga után.
Erőteljes utántolás, az előrelépés részben enyhén kötött.
470, a tenyésztési hivatal által jegyzett, kiállításra érett utódból 2,8% lett ezen BSZS keretén belül lebírálva. A tenyésztésbe vétel időtartama, amelyből az egyedeket az utódcsoportba nevezték 23 hónapnyi időtartamot tesz ki.

Vando v. Moorbeck, Sz 1905990

SV Szövetségi Győztes Tenyészszemle * Karlsruhe, 1999. augusztus 20-23. * Utódcsoport

Tenyésztve:
Uran Wildsteiger Land (4-4)
Xaver Arminius (4-4)
Palme Wildsteiger Land (4,5-5)
Lasso Val Sole (5,5,5-5,5)
(X-Wf. Arminius, Xaver, Xando-Xaver, 4,5-4)

Apa:
Ulk v. Arlett, SZ 1769704
Anya:
Merri v. Hirschel, SZ 1770213

A II. csoport nagyon jó egységességet és nagyon jó apai tipushűséget mutat. A nemek különbözősége nagyon jó, az arányok korrektek, kitűnő csonterővel és standardszerű méretekkel, a feszesség és zártság kifejezett. Nagyon kifejezésteli, erős egyedek, sötét szemmel. A kutyák javarészt jó hosszúságú felkarral rendelkeznek, a felkar helyzete részben kifogásolható. Mozgás közben több, mint némely esetben az előrelépés enyhén kötött.
449, a tenyésztési hivatal által jegyzett, kiállításra érett utódból 2,9% lett ezen BSZS keretén belül lebírálva. A tenyésztésbe vétel időtartama, amelyből az egyedeket az utódcsoportba nevezték 21 hónapnyi időtartamot tesz ki.

Rikkor v. Bad-Boll, SZ 1919865
Tenyésztve:
Fedor Arminius (3-4)
Uran Wildsteiger Land (4-5)
Palme Wildsteiger Land (4,5-5)
Nick Wienerau (5-5)
(Q-Wf. Arminius, Quina-Quando, Quino, 3-4,4,5)
(X-Wf. Arminius, Xaver, Xando-Xaver, 4,5-5)

Apa:
Ulk v. Arlett, SZ 1769704
Anya:
Hella v. Wutachtal, SZ 1839291

Az 1998-as Tenyészgyőztes II., nagyon nagy csoportja esetében nagyon jó az egységesség és kifejezett az apai tipushűség. A nemek különbözősége adott, az arányok korrektek, az arányok kifejezett középméret és nagyon jó feszesség és zártság mellett korrektek. Az egyedek nagyon jól pigmentáltak, korrekt frontokkal rendelkeznek és nagyon kifejezéstelik. Kifogásolható a felkar hosszúsága és helyzete, valmint a far hosszúsága és helyzete.
Harmonikus a mozgásfolyamat, jó az egyensúlyi helyzet, a súlypont nem helyeződik előre. A kan immáron a II. csoportjával jelzi, hogy az apai vonalat minden bizonnyal tovább tudja vinni.
433, a tenyésztési hivatal által jegyzett, kiállításra érett utódból 8,8% lett ezen BSZS keretén belül lebírálva. A tenyésztésbe vétel időtartama, amelyből az egyedeket az utódcsoportba nevezték 19 hónapnyi időtartamot tesz ki.

IIIc. Quando Arminius

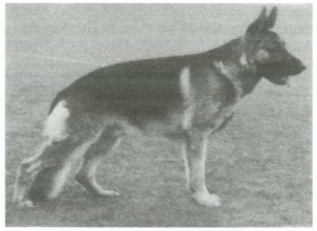

IIIc.a. Jeck v. Norricum

Ilko de Auringis, SZ 1994663
Tenyésztve:
Quando Arminius (4-4)
Uran Wildsteiger Land (4-4,5)
Palme Wildsteiger Land (5,5,5-5,5,5)
Zorro Haus Beck (5,5-5)
Anja Reststrauch (5,5-5)
(N-Wf. Grafenhain, Nati-Nici, 3-3)
(Q-Wf. Arminius, Qando,Quino-Quino, Quando, 4,4-4,4)
(X-Wf. Arminius, Xaver, Xando, Xaver-Xaver, 5,5,5-5,5)

Apa:
Visum v. Arminius, SZ 1789549
Anya:
Frida de Auringis, LOE 506263

Az I. csoport esetében az egységesség jó, az apai tipushűség adott. A nemek különbözősége adott, az arányok jók, a méret standardszerű. Kivételektől eltekintve jó színezet a fejtetőn. A kanoknál a kifejezett ivarjelleg hiányzik, a kutyák hajlamosak a talajon széles állásra, valamint hiányosságok mutatkoznak a far hosszában. Erőteljes lépések.
50, a tenyésztési hivatal által jegyzett, kiállításra érett utódból 8,0% lett ezen BSZS keretén belül lebírálva. A tenyésztésbe vétel időtartama, amelyből az egyedeket az utódcsoportba nevezték 15 hónapnyi időtartamot tesz ki.

Igel v. Wollenhaupt, SZ 2003516
Tenyésztve:
Uran Wildsteiger Land (4-5)
Palme Wildsteiger Land (5,5,5-5)
(Q-Wf. Arminiius, Quando, Quino-Quina, 4,4-4)
(Z-Wf. Arminius, Xaver, Xando, Xaver-Xaver, 5,5,5-5)

Apa:
Visum v. Arminius, SZ 1789549
Anya:
Dana v. Wasserrad, SZ 1835772

Az I. csoport egész jó egységességet és nagyon jó apai tipushűséget mutat. A nemek különbözősége jó, nyújtott egyedek, sőt, részben kifejezetten nyújtottak és a legfelső méretháromban állnak. Az előnyök a nagyon jó pigmentációban rejlenek, összekötve ezt a fejtető jó színezetével és egy nagyon jó kifejezéssel. Némely egyed esetében a front nem egészen korrekt.
Mozgás közben az erőátvitel részben hiányos, az előrelépés jó.
185, a tenyésztési hivatal által jegyzett, kiállításra érett utódból 5,4% lett ezen BSZS keretén belül lebírálva. A tenyésztésbe vétel időtartama, amelyből az egyedeket az utódcsoportba nevezték 15 hónapnyi időtartamot tesz ki.

SV Szövetségi Győztes Tenyészszemle * Karlsruhe, 1999. augusztus 20-23. * Utódcsoport

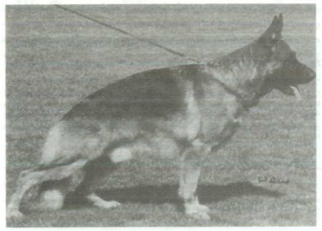

Xandro v. Dänischen Hof, SZ 1958727
Tenyésztve:
Uran Wildsteiger Land (4,4-5,5)
Palme Wildsteiger Land (5,5,5-5,5)
(U-Wf. Wildsteiger Land, Uran-Ulme, Uran, 4,4-4,5,5)
(Kirschental, Vopo-Eiko, 3-4)
(Q-Wf. Arminius, Quando-Quana, 4-4)

Apa:
Lord v. Georg Victor Turm, SZ 1888292
Anya:
Minka v. Dänischen Hof, SZ 1863936

Az I. csoport jó egységesség, és jó apai típushűség. A nemek különbözősége nagyon jó, az egyedeknek korrekt a magasság - hosszúság arányuk, nagy méretűek, illetve egyes esetekben a felső méretharáron állnak. A kanok és szukák esetében jó az ivarjelleg. Majd minden esetben a mar enyhén lapos, összekapcsolódva az enyhén felhúzott háttal. Mozgás közben a súlypont előre helyeződik. Egyes esetekben a front és az alsómell hossza kifogásolható. A tenyésztésbe vételnél korrekt felső- és alsóvonalú szukák élvezzenek előnyt.
92, a tenyésztési hivatal által jegyzett, kiállításra érett utódból 6,5% lett ezen BSZS keretén belül lebírálva. A tenyésztésbe vétel időtartama, amelyből az egyedeket az utódcsoportba nevezték 5 hónapnyi időtartamot tesz ki.

Yassko v.d. Roten Matter, SZ 1869422
Tenyésztve:
Uran Wildsteiger Land (3-3)
Palme Wildsteiger Land (4,4-4)
Lasso Val Sole (5-4)

Apa:
Jeck v. Noricum, SZ 1705812
Anya:
Ostra v. Kirschental, SZ 1677886

A IV. csoport még nagyobb lehetne, jó egységességet mutat jó apai típushűséggel. A nemek különbözősége határozott, a kanok minőségileg jobbak, mint a szukák. Az egyedek jó arányokat mutatnak közepes csonterővel, nagyon jó pigmentációval, valamint nagyon jó feszességgel és zártsággal és nagyon jó frontokkal. Nagy kutyák, amely megállapítás különösképp a szukákra érvényes. A felkar hossza és helyzete részben jobb lehetne, térölelő lépések, erőteljes utántolás.
693, a tenyésztési hivatal által jegyzett, kiállításra érett utódból 1,3% lett ezen BSZS keretén belül lebírálva. A tenyésztésbe vétel időtartama, amelyből az egyedeket az utódcsoportba nevezték 37 hónapnyi időtartamot tesz ki.

Mischaland's Simon, SZ 2009128
Tenyésztve:
Uran Wildsteiger Land (4,5-5,5)
Palme Wildsteiger Land (5-4,5)
Vax Wienerau (5-5)
(Q-Wf. Arminius, Quando, Quino-Quina, 5,5-4)

Apa:
Max d. Loggia dei Mercanti, SZ 1944110
Anya:
Mischaland's Vronie, SSK 19800/94

Az I. csoportnál az egységesség egészen jó, az apai típushűség adott. A nemek különbözősége adott, túlnyomórészt jó arányok, némely egyed nyújtott. Standardszerű méretek, jó feszességgel és zártsággal, jó pigmentáció. Hiányosságok mutatkoznak a felkar hosszában és helyzetében, valamint a far hosszában és helyzetében. Részben rövid az alsómell. A mozgásfolyamat erőteljes, az előrelépés enyhén kötött.
92, a tenyésztési hivatal által jegyzett, kiállításra érett utódból 6,5% lett ezen BSZS keretén belül lebírálva. A tenyésztésbe vétel időtartama, amelyből az egyedeket az utódcsoportba nevezték 5 hónapnyi időtartamot tesz ki.
85, a tenyésztési hivatal által jegyzett, kiállításra érett utódból 8,2% lett ezen BSZS keretén belül lebírálva. A tenyésztésbe vétel időtartama, amelyből az egyedeket az utódcsoportba nevezték 9 hónapnyi időtartamot tesz ki.

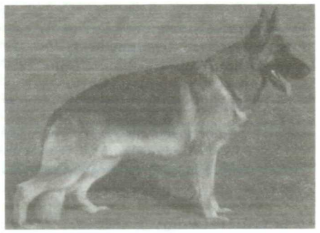

Warro v. Lärchenhain, SZ 1946685
Tenyésztve:
-
Apa:
Max d. Loggia dei Mercanti, SZ 1944110
Anya:
Isa v. Lärchenhain, SZ 1763535

Az I. csoport egész egységes, amelynél egy bizonyos minőségi különbség megállapítható, az egyedek jó apai típushűséget mutatnak. A nemek különbözősége jó, korrekt arányok, standardszerű méret. A feszesség és zártság - kivételektől eltekintve - jó. A kutyák jó színezetűek, kivételektől eltekintve, erőteljes mozgásfolyamat.
139, a tenyésztési hivatal által jegyzett, kiállításra érett utódból 8,6% lett ezen BSZS keretén belül lebírálva. A tenyésztésbe vétel időtartama, amelyből az egyedeket az utódcsoportba nevezték 7 hónapnyi időtartamot tesz ki.

Cary v. Fiemereck, SZ 1928363
Tenyésztve:
Quando Arminius (4,5-4)
Uran Wildsteiger Land (5-3,4)
Palme Wildsteiger Land (5-4,5,5)
(Q-Wf. Arminius, Quando, Quino-Quando, 5,5,5-4)

Apa:
Vitus v. Haus Farrenkopf, SZ 1874990
Anya:
Nala v. Fiemereck, SZ 1814161

Az I. csoport jó egységességet mutat, az apai típushűség felismerhető. A nemek különbözősége egészen jó, egyes kutyák nyújtottak, a méret standardszerű. Jó zártság és feszesség, valamint jó színezet jellemző. Az utódok esetében az elülső lábközép hosszú és nem elég feszes, a farok rövidek. A mozgásfolyamat erőteljes, túlnyomóan jó helyzetű háttal.

SV Szövetségi Győztes Tenyészszemle * Karlsruhe, 1999. augusztus 20-23. * Utódcsoport

A tenyésztésbe vételnél a jó hosszúságú farra ügyelni kell.
64, a tenyésztési hivatal által jegyzett, kiállításra érett utódból 18,8% lett ezen BSZS keretén belül lebírálva. A tenyésztésbe vétel időtartama, amelyből az egyedeket az utódcsoportba nevezték 13 hónapnyi időtartamot tesz ki.

Hobby . Gletschertopf, SZ 1859356
Tenyésztve:
Uran Wildsteiger Land (3-4)
Palme Wildsteiger Land (4,4-4,4,5)
Lasso Val Sole (5-5,5)
(Q-Wf. Arminius, Quando-Quina, 3-3)
(X-Wf. Arminius, Xaver-Xaver, Xando, 4-4,5)

Apa:
Jeck v. Noricum, SZ 1705812
Anya:
Quitta v.d. Ehrenfeste, SZ 1773647

A IV. csoport nagyon jó egységességet mutat, nagyon jó apai típushűséggel, a nemek nagyon jó különbözőségével, jó ivarjelleggel a kanoknál. Jó hossz - magasság arány, hosszú futócsontok. A kutyák részben a felső méretharáron állnak, jó feszességet és zártságot mutatnak nagyon jó pigmentációval.
Hiányosságok mutatkoznak a far hosszában. Egyes egyedeknél az utántolás erőteljesebb lehetne.
626, a tenyésztési hivatal által jegyzett, kiállításra érett utódból 2,7% lett ezen BSZS keretén belül lebírálva. A tenyésztésbe vétel időtartama, amelyből az egyedeket az utódcsoportba nevezték 41 hónapnyi időtartamot tesz ki.

Max della Loggia dei Mercanti, SZ 19441110

Tenyésztve:
Uran Wildsteiger Land (4-3)
Palme Wildsteiger Land (5,5,5-4)

Apa:
Visum v. Arminius, SZ 1789549
Anya:
Luna dell' Isola Baroni, LOI 406026

A III. csoport nagyon egységes, jó apai típushűség, a nemek különbözősége adott.
Nagyon jó arányok, nagyon jó feszesség és zártság, jó magasság - hossz arány hosszú futócsontokkal, standardszerű méretekkel.
Minden egyed nagyon jól pigmentált és nagyon kifejezésteli. Hiányosságok mutatkoznak a felkar hosszában és helyzetében. A mozgásfolyamat nagyon erőteljes, jó egyensúlyi helyzettel, nagyon erőteljes utántolással és jó erőátvitellel.
A részvételi arány a Munka Osztályokban az idén rendben van.
573, a tenyésztési hivatal által jegyzett, kiállításra érett utódból 2,4% lett ezen BSZS keretén belül lebírálva. A tenyésztésbe vétel időtartama, amelyből az egyedeket az utódcsoportba nevezték 34 hónapnyi időtartamot tesz ki.

Zello v.d. Steinhägerquelle, SZ 1858738
Tenyésztve:
Palme Wildsteiger Land (5,5,5-4)
(Q-Wf. Arminius, Quando-Quina, 4-3)
(X-Wf. Arminius, Xaver-Xaver, Xando, 5-4,5)

Apa:
Ero v. Batu, SZ 1797476
Anya:
Quina v.d. Steinhägerquelle, SZ 1768982

A IV. csoport jó egységességet mutat, az apai típushűség kifejezett, a nemek közötti különbözőség nagyon jó. Az egyedek túlnyomórészt nyújtottak, jó feszesség és zártság, jó elülső és hátulsó végtagszögellések. Harmonikus felső- és alsóvonalak, jó csonterő, hiányosságok mutatkoznak részben a frontokat illetően. A mozgásfolyamat harmonikus, jó erőátvitellel, erőteljes utántolással és szabad előrelépéssel.
577, a tenyésztési hivatal által jegyzett, kiállításra érett utódból 2,4% lett ezen BSZS keretén belül lebírálva. A tenyésztésbe vétel időtartama, amelyből az egyedeket az utódcsoportba nevezték 38 hónapnyi időtartamot tesz ki.

Leif v.d. Noriswand, SZ 1926916
Tenyésztve:
Zito Noriswand (2-2)
Quando Arminius (5-5,5)
Uran Wildsteiger Land (5,5-5,5,5)
(C-Wf. Römerau, Cindy-Cello, 4-3)
(Q-Wf. Arminius, Quando, Quana-Quana, Quando, 5,5-4,5,5)
(H-Wf. Tannenmeise, Häsel, Heike-Häsel, Heike 5,5-5,5)

Apa:
Sasko v.d. Noriswand, SZ 1857610
Anya:
Marit v.d. Noriswand, SZ 1849858

A II. csoport a tavalyi év benyomásait megerősítette. A genetikai eredetvizsgálat során kiderült, hogy a Sasko v.d. Noriswand nevű kan a Leif apja. Az esetleges ezen kannal tervezett tenyészpárosításokat a korrigált származás ismeretében eszközöljük.
329, a tenyésztési hivatal által jegyzett, kiállításra érett utódból 5,8% lett ezen BSZS keretén belül lebírálva. A tenyésztésbe vétel időtartama, amelyből az egyedeket az utódcsoportba nevezték 17 hónapnyi időtartamot tesz ki.

Scott v. Deodatus, SZ 1925848
Tenyésztve:
Uran Wildsteiger Land (3,4-5)
Xaver Arminius (5-5)
Nick Wienerau (5,5-5)

Apa:
Gusti v. Wildsteiger Land, SZ 1810104
Anya:
Kenti v. Farbenspiel, SZ 1806001

A III. csoport jó egységességet és jó apai típushűséget mutat.
A nemek különbözősége egyértelmű, a minőségi túlsúly a szukáknál van. Az arányok kor-

SV Szövetségi Győztes Tenyészszemle * Karlsruhe, 1999. augusztus 20-23. * Utódcsoport

rektek, jó futócsont arány, jó elülső szögellések. Különösképp a szukák a felső méretheta-ron állnak, Az egyedek feszesek és jól zártak, egyes esetekben a frontok nem korrektek és részben a szemek sötétebbek lehetnének, harmonikus mozgásfolyamat.A részvételi arány a Munka Osztályokban túl alacsony.
609, a tenyésztési hivatal által jegyzett, kiállításra érett utódból 2,8% lett ezen BSZS keretén belül lebírálva. A tenyésztésbe vétel időtartama, amelyből az egyedeket az utódcsoportba nevezték 29 hónapnyi időtartamot tesz ki.

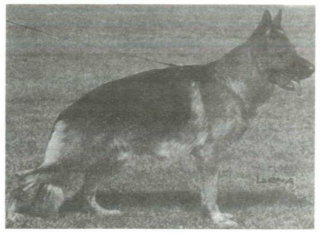

Ursus v. Batu, SZ 1932624
Tenyésztve:
Odin Tannenmeise (3-3)
Uran Wildsteiger Land (4,5-5)
Palme Wildsteiger Land (5,5,5,5-5,5)
Dax Wienerau (5-5,5)
(Q-Wf. Arminius, Quando, Quina-Quando, Quana, 4,4-4,4)

Apa:
Hobby v. Gletschertopf, SZ 1859356
Anya:
Verena v. Batu, SZ 1834230

Az I., egészen nagy csoport nagyon jó egységességet és jó apai típushűséget mutat. A nemek különbözősége nagyon jó, az arányok korrektek. Az egyedek nagyméretűek, de egyben feszesek és zártak, nagyon jól pigmentáltak és - kivételektől eltekintve - kifejezésteliek, nagyon jó csonterővel. Térölelő lépések. A tenyésztésbe vételnél ügyelni kell a jó hosszúságú farra.
249, a tenyésztési hivatal által jegyzett, kiállításra érett utódból 6,4% lett ezen BSZS keretén belül lebírálva. A tenyésztésbe vétel időtartama, amelyből az egyedeket az utódcsoportba nevezték 11 hónapnyi időtartamot tesz ki.

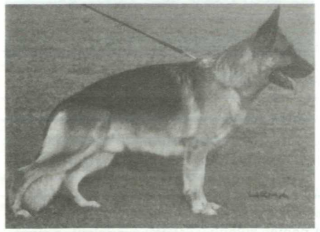

Lord v. Georg Victor Turm, SZ 1888292
Tenyésztve:
Uran Wildsteiger Land (3-3)
Palme Wildsteiger Land (4,4-4)
Lasso Val Sole (5-4)
Nick Wienerau (5,5-4,5)
Flora Königsbruch (5-5)

Apa:
Jeck v. Noricum, SZ 1705812
Anya:
Farah v. Arolser Schloß, SZ 1724698

A III. csoport jó egységességet mutat, jó az apai típushűség, ugyszintén a nemek különbözősége. A kutyák tartalmasak, standardszerű mérettel rendelkeznek, jó feszesség, valamint nagyon jó magasság - hossz arány mellett. A frontok korrektek, ugyszintén a szögellések. Mozgás közben a hát jellemzően felhúzott, valamint a súlypont eloszlás szabályosabb lehetne.

686, a tenyésztési hivatal által jegyzett, kiállításra érett utódból 3,1% lett ezen BSZS keretén belül lebírálva. A tenyésztésbe vétel időtartama, amelyből az egyedeket az utódcsoportba nevezték 31 hónapnyi időtartamot tesz ki.

III.c.b Zamb Wienerau

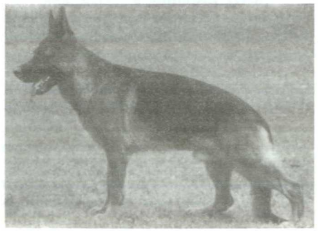

Gerry della Valcuvia, LOI 658828
Tenyésztve:
Zamb Wienerau (2-3)
(Q-Wf. Arminius, Quando, Quana-Quindo, Quando, 4,4-4,5)

Apa:
Lux de Valdovin, SZ 1845138
Anya:
Jana v. Wutachtal, SZ 1889472)

Az I. csoport esetében az egységesség adott, ugyszintén az apai típushűség. A nemek különbözősége elegendően felismerhető, az egyedek jellemzően nyújtottak, hiányosságok jelentkeznek a hát feszességében. További hiányosságok mutatkoznak a far hosszúságában és helyzetében, valamint a felkar hosszúságában és helyzetében. Az utántolás erőteljes, de hiányos a korrekt erőátvitel.
A kantól nincsenek a törzskönyvezési hivatal által regisztrált kiállításra érett egyedek.

Jaguar v. Mönchberg, SZ 1868241
Tenyésztve:
Uran Wildsteiger Land (4-4)
Palme Wildsteiger Land (5,5-4,5)
Lasso Val Sole (5,5-5,5)
(F-Wf. Arminius, Fante-Fedor, 3-3)
(Q-Wf. Arminius, Quando-Quina, 4-3)
(A-Wf. Hainsterbach, Axel-Anschie, 4-4)
(X-Wf. Arminius, Xaver, Xando-Xaver, Xando, 5,5-4,5)

Apa:
Dax v. Haus Lach, SZ 1788395
Anya:
Nodessa v. Mönchberg, SZ 1764056

A II. csoport elegendő egységességet és elegendő apai típushűséget mutat, a nemek különbözősége egészen jó. A kutyák részben nyújtottak és nagyok, jó a feszesség és a zártság. Némely egyednél világos szemek, valamint szélesen tüzött, laza fülek mutatkoznak, részben talajon széles állás jellemző és hiányosságok vannak a felkar hosszában és helyzetében. Erőteljes mozgásfolyamat, részben kötött előrelépés. Az egyes kutyák minősége csak kielégítő.
341, a tenyésztési hivatal által jegyzett, kiállításra érett utódból 2,0% lett ezen BSZS keretén belül lebírálva. A tenyésztésbe vétel időtartama, amelyből az egyedeket az utódcsoportba nevezték 37 hónapnyi időtartamot tesz ki.

SV Szövetségi Győztes Tenyészszemle * Karlsruhe, 1999. augusztus 20-23. * Utódcsoport

Kimbo v. Mönchberg, SZ 1948340
Tenyésztve:
Quando Arminius (5-4,4)
Uran Wildsteiger Land (5,5-5)
(Z-Wf. Wienerau, Zamb-Zigo, 3-2)
(Q-Wf. Arminius, Quina, Quando-Quando, 4,5-4,4)
(U-Wf. Möchberg, Urk-Ulanda, 4,4)
(A-Wf. Hainsterbach, Axel, Anschie-Axel, 5,5-4)

Apa:
Jaguar v. Mönchberg, SZ 1868241
Anya:
Julchen v. Mönchberg, SZ 1795719

Az I. csoport egységes, egy bizonyos minőségi különbséggel a csoporton belül. Az apai típushűség nem adott, a nemek különbözősége jó. A kutyák nyújtottak, a méret standardszerű jó feszességgel és zártsággal. Az előnyök a nagyon jó hátulsó szögellésben mutatkoznak széles combokkal. Hiányosságok jelentkeznek a felkar hossza és helyzete vonatkozásában, a frontok részben nem korrektek. A mozgásfolyamat - kivételektől eltekintve - harmonikus és erőteljes.
163, a tenyésztési hivatal által jegyzett, kiállításra érett utódból 6,7% lett ezen BSZS keretén belül lebírálva. A tenyésztésbe vétel időtartama, amelyből az egyedeket az utódcsoportba nevezték 7 hónapnyi időtartamot tesz ki.

Hagadahls Arex, SZ 2008846
Tenyésztve:
Fedor Arminius (4-3)
Quando Arminius (5-5)
Uran Wildsteiger Land (5,5-4,5)

Apa:
Wobo v. Lärchenhain, SZ 1824926
Anya:
Winecke's Vanta, N30562/93

Az I. csoport nagyon egységes, nagyon jó apai típushűség mutatkozik. A nemek különbözősége jó, a kutyák nyújtottak, egyes esetekben kifejezetten nyújtottak. Jellemző a nagy méret, a jó szögellés és jó far hosszúság, illetve helyzet. A kanok esetében a frontok kivételesen nem egészen korrektek. A mozgásfolyamat nagyon harmonikus, jó erőátvitellel.

102, a tenyésztési hivatal által jegyzett, kiállításra érett utódból 12,7% lett ezen BSZS keretén belül lebírálva. A tenyésztésbe vétel időtartama, amelyből az egyedeket az utódcsoportba nevezték 5 hónapnyi időtartamot tesz ki.

Odin v. Hirschel, SZ 1925447
Tenyésztve:
Zamb Wienerau (2-3)
Palme Wildsteiger Land (5-5)
(X-Wf. Arminius, Xaver-Xando, 5-5)
(Q-Wf. Arminius, Quando-Quando, Quana,4-5,5)

Apa:
Nero v. Hirschel, SZ 1783907
Anya:
Candide v.d. Wienerau, SZ 1834276

A II. csoport jó egységességet mutat, felismerhető apai típushűséggel, valamint a nemek felismerhető különbözőségével. A kutyák nyújtottak, standardszerű méret jellemző, valamint jó feszesség és zártság. Hiányosságok mutatkoznak a felkar hosszában és helyzetében, részben enyhén meredek lapocka. Erőteljes lépések, hiányos erőátvitel.

280, a tenyésztési hivatal által jegyzett, kiállításra érett utódból 3,6% lett ezen BSZS keretén belül lebírálva. A tenyésztésbe vétel időtartama, amelyből az egyedeket az utódcsoportba nevezték 13 hónapnyi időtartamot tesz ki.

Jango v. Fürstenberg, SZ1896845
Tenyésztve:
Fedor Arminius (4-4)
Uran Wildsteiger Land (5,5-4)
(Q-Wf. Arminius, Quando-Quina, 5-4)

Apa:
Wobo v. Lärchenhain, SZ 1824926
Anya:
Uta v. Fürstenberg, SZ 1819373

A II. csoport jó egységességet, jó apai típushűséget mutat, a nemek különbözősége kifejezett, korrekt arányok, standardszerű méretek, jó feszesség és zártság. Korrekt végtagszögellések, korrekt frontok, korrekt far. Egyes esetekben kissé szélesen tüzött fülek. Erőteljes mozgásfolyamat jó lépéshosszal és jó erőátvitellel.
Nagyon jó egyedek a kanoknál és szukáknál.

320, a tenyésztési hivatal által jegyzett, kiállításra érett utódból 5,0% lett ezen BSZS keretén belül lebírálva. A tenyésztésbe vétel időtartama, amelyből az egyedeket az utódcsoportba nevezték 24 hónapnyi időtartamot tesz ki.

TÉMAVÁZLAT

MNJK KUTYAKIKÉPZŐI TANFOLYAM VIZSGAKÉRDÉSEINEK LEHETSÉGES VÁLASZAI

(2000 01. 22.)

1. Segítségével pontosan választhatjuk meg a habitusunknak megfelelő fajtát és fajtán belül az egyedet. A kellő önismeret meghatározó a fajta kiválasztásában azon belül a típus megválasztásában, de meghatározza a hasznosítás és a kiképzés irányát, stratégiáját. Fontos szempont ez, mert minden kutyafajtát más-más munkára tenyésztettek, így az egyiknek házőrzés a feladata a másiknak terelés, vakvezetés, katasztrófa áldozatainak felkutatása, de lehet, hogy sportolnak vele vagy csak a család kedvence.
2. Az MNJK szervezeti felépítése:
   TT Sajtó referens
   Tagok – helyi szervezetek – OT – KGY BT – Vezetőség – Központi iroda
   KT Ifjúsági felelős
3. Német szó (wesen), amely a kutya jellemét, természetét, viselkedését jelenti. Azon veleszületet viselkedés formák összessége, amely az egyed környezeti behatásokra reagálásában nyilvánul meg. A kívánatos vézen fajtánként változik, a fajtára vonatkozóan a standardban van megfogalmazva.
4. Azon tulajdonságok összessége, amelyek a veleszületett viselkedés formák tapasztalatok által módosult formáiból tevődik össze és az egyed környezeti behatásokra történő válaszreakciókban nyilvánul meg.
5. Legyen olyan, mint az elvárásai a kutyájával szemben: SZERESSE a kutyáját, legyen következetes, igazságos, fegyelmezett, pontos és jellemes egy jól felépített rendszerben, amely a kinológia ismeretén alapszik. Legyen érdeklődő és nyitott az újra, mind a kiképzési módszerek területén, mind az etológusok újabb és újabb felfedezései iránt. Legyen olyan, akit kutyája kérdőjelek nélkül elfogad vezérének. Megfelelő erőnlét, szakmailag felkészült, megfontolt, kutyaszerető és állatbarát, intelligens, kellő analitikai gondolkodással rendelkezik, határozott, következetes.
6. A megválasztott hasznosítási iránynak megfelelő vézennel rendelkezzen, legyen egészséges. Az ösztönös adottságai és a veleszületett képességei a kitűzött célnak kellően feleljenek meg. Legyen terhelhető, vezethető, magabiztos. Szangvinikus vagy szangvinikus-kolerikus átmeneti típusokra jellemző idegfolyamatok, korrekt egészségi állapot, megfelelő erőnlét, zsákmányszerző ösztön (apportkészség), védő- és küzdő ösztön (fogás- és támadókészség) megléte és rendelkezzen kölcsönös „érzelmi" kapcsolatra való készséggel.
7. E. Orschler: A német juhászkutya, Bíró-de Pott: Kutyakiképzők kézikönyve, Zöldág: Kutyaszületést és szaporodásbiológia, Zöldág: A kutya tenyésztése és egészségvédelmestb.
8. **VÍRUSOS MEGBETEGEDÉSEK:**
   Szopornyica: kölyökkori vakcinázás, majd évente emlékeztető oltás
   Parvovírusos bélgyulladás: u.a.
   Fertőző májgyulladás: u.a.
   Coronavírusos bélgyulladás: u.a.
   Veszettség: u.a.
   BAKTÉRIUMOK ÉS PROTOZOÁK ÁLTAL OKOZOTT MEGBETEGEDÉSEK:
   Tetanusz: a megbetegedés kezdetén tetanusz-antiszérum adása, állatorvosi ellátás
   Botulismus: (romlott élelmiszertől) humán antitoxikus szérum
   Leptospirosis: vakcinázás és évenkénti ismétlő oltás
   Lyme-kór: (kullancsok okozzák, fájdalmas izületi, szív vagy ideggyulladás) fertőzés esetén állatorvosi kezelés (ampicillin, tetraciklin)
   Babesiosis: (kullancsok közvetítik, vérparazita) imidazol 30 napos védettséget ad, megbetegedés esetén állatorvosi kezelés
   BELSŐ PARAZITÁK:
   Galandférgek, orsóférgek: féreghajtók alkalmazása a vemhes szukánál, a 16-21 napos kölyköknél, majd 8-10 nap múlva ismételve, felnőtt állatnál évente. Bolhák irtása, ált. higiéniai rendszabályok betartása.
   KÜLSŐ ÉLŐSKÖDŐK:
   Rühösség, demodicosis: fürösztő irtószerek alkalmazása (1%-os amitrázoldat)
   Tetvesség, bolhásság, kullancsosság: higiéniás szabályok betartása, bolha- kullancsirtó nyakörv, megfelelő inszekticidek alkalmazása porozás, injekció, tabletta formájában.
9. A CSD öröklött és szerzett. Sántaságot, bénulást okoz a hátsó végtagon. A medencecsont izületi vápája sekély, vagy a combcsont feje nem elég fejlett ezért az ízesülés nem megfelelő. A szűrés segítségével kivonni a tenyésztésből ill. be sem engedni a diszpláziás egyedeket.
10. Nyomkövetés (appetitív viselkedés), meglátás, üldözés, ráugrás, megragadás, leteperés, halálra rázás, elcipelés biztonságos helyre.
11. Viselkedési készenlét, belső indíték, cselekvési készség,
12. Megbízható módszer, de a kutya kedvetlenül dolgozik, sok kényszerítést alkalmazunk, de nem hagyható el a kiképzésből, az ismételten és egyidejűleg érkező feltétlen és feltételes ingerek hatására kiváltott cselekvés egy idő után akkor kiváltódik, ha csak a feltételes inger jelenik meg.
13. A kutya vidáman dolgozik, a sikerből kondicionálja magát.
14. Jutalmazással (instrumentális kondicionálás, operáns tanulás) kialakítjuk a feltételes reflexeket, majd enyhe kényszerítéssel pontosabbá tesszük a gyakorlat végrehajtását és végül a labdával, jutalomfalattal feloldjuk a feszültséget.
15. Egy ösztönös cselekvést egy v. több kulcsinger külön-külön v. együtt is kiválthatja, ekkor azonban hatásuk erősebb lehet: ez az inger összegződés szabálya.
    Aktivitásspecifikus kiváradás: ösztönös cselekvés befejeződése után ugyanolyan ingerre csak gyengén reagál. Az ösztönnek pihenésre van szüksége.
    Ingerspecifikus kiváradás: egy konkrét ingerre adott válasz csökken. Ugyanarra az ösztönre ható másik ingerre az ösztönös cselekvés újra létrejön.
    Intenciós mozgás: ha gyenge a motiváció nem fut le a teljes mozgássor, az állat szinte csak jelzi a szándékát, de a cselekvéssort nem folytatja.
16. A konfliktus helyzet akkor jön létre, ha egymással szemben ható ösztön központ egyszerre kap ingert. Ilyenkor az állat kevert, kétértelmű (ambivalens) viselkedést mutat (ellentétes viselkedési elemeket tapasztalunk). Időnként a kiképzés során enyhe konfliktusba kell hozni a kutyát, hogy felmérjük a képességeit és képzettségét. Más esetekben a kiképzésben csökkenteni kell a konfliktus helyzeteket.
17. Védő ösztön: valamilyen erőforrás (terület, élelem, nőstény) vagy a kölykök védelme. agresszivitás: valamilyen erőforrás megszerzése.
18. Védő ösztön és kitérő ösztön: mindkettő aktivizálódása esetén: ambivalens viselkedés.
19. A komplementer kooperációban (magasabb rendű) munkamegosztás van (vakvezetés, juhászat) míg a paralel kooperációban mindeki ugyan azt a munkát végzi.
20. Félelem a nyakörvtől, síkos felülettől, hirtelen zajoktól és mozdulatoktól, billegő felületektől, víztől, alakzatoktól, mélységtől.
21. Ha a test terhelésnek van kitéve elfárad. A pihenés során nem az eredeti szintre töltődik fel, hanem attól magasabbra (különösen nagyfokú terhelés után). A felkészülés a magasabb terhelésreaz edzéshatás.
22. Alapozó edzés, felépítő edzés, teljesítmény edzés
23. Kockára vágott élelem megmutatása, szétszórása a fűben, rövid nyomon minden lépésbe jutalomfalat, a nyom végére etetőtálban nagyobb adag.
24. nyomfektetés, terület, szél, időjárás különbözőségei, szoktatás a vadnyomokhoz, terepakadályokhoz.
25. többször elmegyek oda-vissza a nyomon, a szimatkatlan nagyobb és kihegyezett, már benne is jut. falatok, de az élelmet nem taposom meg és nem kenem be a cipőmet vele.
26. Kolbász, zacskóba, ételhordóba helyezett és elásott élelem, elásott húsdarabok a nyomszáron.
27. Kezdetben nem hibázhat, kirakni j. falatokkal, két póráz használata. Később csökken a j. falat, majd hagyom hibázni, ő jöjjön rá hogyan kell az ösztön célját (j. falat) elérni.
28. Tompaszögű, ívelt törések, az irányuk váltakozzon és a nyomszárak hossza is változó legyen.
29. Követelmény: mély orrtartás, nyugodt tempó. Dobozban élelemet teszünk a nyomra, ne lássa a kutya. Amikor megtalálta hang, kéz, póráz segítségével lefektetjük, nyugtatjuk. Később csak hanggal fektetjük. Apporttal tanított kutyánál a kedvenc játékot tesszük le úgy, hogy ne lássa és a továbbiakban úgy járunk el, mint az előbb. Fontos a nyugtatás, ne játsszon a tárggyal, ne rágja, j. falattal nyugtatjuk közben.
30. A VK vizsgaszabályzat szerint a nyomfektető „időzzön" a kiindulási ponton, az IPO szabályzat szerint 30 mp-ig tartózkodhat a kiindulási helyen. Közben helyben topoghat.
31/a. Saját, 20 percet hűlt 350-400 lépéses nyom, kettő törés, két tárgy, három nyomszár.
31/b. Kerüljük a szemmel történő nyomkövetés lehetőségét.
32. „Rendszerben a rendszertelenség".
33. Igen. Az érdeklődés fenntartása érdekében (10 nyomkidolgozásból kb. kettő jutalomfalatos nyom legyen).
34. Élelemmel vagy apporttal, ezt a kiképző határozza meg a kutya adottságait véve figyelembe.
35. Apportos kutyánál apporttal, de, ha kell jutalomfalattal nyugtatjuk. Kevésbé apportos kutyánál élelemmel.
36. Bőr póráz (1,5 és 5 m-es), láncnyakörv, etető edény, labda, „ütőzsák".
37. Kényszerítéses módszer ("par-force"). Játékosan és a szabálytanuló képességet felhasználva.
38. Megadott pontra labdát v. etetőedényt élelemmel teszünk ki, „előre" vezényszó mellett előreküldjük a kutyát. A kisegítő szerepe fontos. A kutyán eleinte hosszú póráz van.
39. A „lábhoz" vezényszó csak elinduláskor és ütemváltáskor engedélyezett.
40. A gyakorlatnak azt a szakaszát gyorsítom jutalom falattal, amelyiket lassan hajtja végre a kutya.
41. A kutya adottságainak, idegtípusának felmérése, meghatározni a vezető feladatait, kialakítani a megfelelő párharcot (a kutya győzzön). Mindig nyugodtan dolgozzon a pályán, a hsz-nél irányt mutasson a többi sporttársnak, a munkája során domináljon a kutya szeretete.
42. Rongy, puha bőr, ütőzsák, kölyökkar, puha kar, ostor, puha bot, láncnyakörv, póráz (rövid, hosszú), hám.
43. A küzdelem befejezésekor a kutyának magától eresztenie kell, de egy vezényszót lehet adni.
    A bíró utasítására még kétszer adható vezényszó, de ekkor már pontlevonás jár.
44. Kisegítő személy (hozzáértő és lojális) sokat segíthet, vagy azzal, hogy részt vesz egyes gyakorlatok tanításában, vagy azzal, hogy kívülről figyeli a kutyát a kiképzőt vagy esetleg a segéd munkáját.
45. Kezdetben kerülni kell minden olyan tanítást, ami konfliktusba hozza a kutyát, mert az rögtön meglátszik a fogások tisztaságán. Pl. a felugratásnál nem kapja meg a kívánt zsákmányt, az eresztésnél el kell azt engednie, a kézbentarthatóság lefegyelmezéssel jár.
46. Hosszú pórázon, kisegítő személlyel, amikor már tisztán fog a kutya, cipeli a kart, jól érzi magát az ő-v munkában. Segéd a rejtekhelyen, „fürkész" vezényszó, pórázzal visszatartjuk a kutyát, még most nem követeljük meg a segédhez közeli leülést, akármilyen kis ugatásra kapja a kart. Később hosszabb ütemes, intenzív ugatást követelünk, laza póráznál sem szabad beugornia, közel kell ülnie a segédhez.
47. rongy, puha bőr, „hurka".
48. „beledolgozás", ellentartás a segédnek
49. zsákmányszerző ösztönt fejlesztjük először, később a kutya viselkedését figyelembe véve fokozatosan a védő ösztönt a küzdő ösztönt és az agresszivitást is kellő mértékűre fejlesztjük. A kitérő ösztön megjelenésekor valami hibát követtünk el. A munka folytatása előtt konzultáljunk szakemberrel, változtassunk stratégiát, pihentessük néhány napig a kutyát.
50. Az idegen helyen és személlyel történő gyakorlásra akkor kell áttérni, amikor a hazai körülmények közt már kellően magabiztos a kutyánk. A fokozatosságot itt is be kell tartani: hazai pálya-hazai segéd, hazai pálya-idegen segéd, idegen pálya-hazai segéd, idegen pálya-idegen segéd.

Más kárán tanul az okos, avagy gondolatok a rohanó élet közepette

Ha ma kihagyod a mozgást, a játékot, lehet, hogy holnap már nem igényli a kutyád.
Ha ma nem játszol vele, nem „ébreszted" fel ösztöneit, előfordulhat, hogy a jövő héten már késő lesz!
Ők ma kölyök- vagy növendék kutyák, 2000-ben, s nem pótolhatod be az önfeledt labdázást egy év múlva, amikor már kevésbé szorítanak a megélhetési gondok.
Ha ma kihagyod az együttlét meghitt perceit, hónapok múltán talán már a kiképző-munkád is terhes lesz számára.
Ha most nem ismeri meg a számodra kívánatos magatartás-módokat, akkor pár hónap múlva végleg kezelhetetlen, öntörvényű kutyád lesz, aki nem igényli kezed simogatását, dicsérő, elismerő szavaid, a veled való játékot, s e kapaszkodó nélkül elsodródhat mellőled!
Visszahozhatatlanok és megismételhetetlenek a kölyök- és növendékkor napjai, hetei, hónapjai. Téglák ezek, amelyből és amelyre a felnőtt kor felépül.
Ha sok tégla hiányzik, labilis lesz a teljesítmény!
Én elkövettem ezeket a hibákat! Te ne hibázz!

Pálinkás András

HELYESBÍTÉS: ez a cikk az előző számban sajtóhibákkal jelent meg, ezennel a félreérthetőség kikerülése miatt leközöljük teljes egészében

Véleményem az NJ Újság 99/5. számában megjelent „A német juhászkutya vézene" című írásról.

Mint a német juhászkutya elkötelezett híve, minden a fajtáról megjelenő szakirodalmat elolvasok. Miután érdekel a fajta jelene, jövője, így nagy örömömre szolgál, ha cikkek jelennek meg róla, de nem szeretném, ha ezek az írások az emberek megtévesztését szolgálnák. Reális hírekkel, korrekt véleményekkel, fajtaleírásokkal talán még több hozzám hasonló ú.m. rajongókat nyerhetne a fajta, akik a jövőben szívesen tennének ezért a nagyszerű kutyáért.

A NJ Újság 99/5. számában megjelent, "A német juhászkutya vézene" című cikkel kapcsolatban is van néhány észrevételem. Nem szeretnék szó nélkül elmenni írása mellett, úgy gondolom, néhány gondolatáról érdemes még pár szót ejteni.

Ám mielőtt a cikk bármely pontjáról véleményt alkotnék, szeretnék még valamit előre bocsátani. A reális véleményalkotáshoz mindenképp szükséges lenne a cikk eredeti, német szövegének elolvasása, mert néhány helyen úgy érzem, a fordítás miatt nem érthető igazán a mondat.

Idevonatkozóan lenne egy kérdésem is, hogy az „elfogulatlanság-próba" a bátorság-próba megfelelője-e vagy egészen másról van szó?

Általánosságban az a véleményem, hogy a cikk valós mondanivalóját egy oldalban is meg lehetett volna fogalmazni, mert így, jelen formában az az érzése az embernek, hogy a sok írás közt elveszik a lényeg, a mondanivaló, egy viszonylag egyszerű (úgy értem, egy kutyás számára nyilvánvaló) fogalmat túlmagyaráz. Megfelelő előképzettség nélkül továbbra sem leszünk tisztában a vézen szó (ill. a német juhászkutya vézenével) jelentéstartalmával.

Úgy érzem, hogy a cikk a vézen magyarázata során sok mindenbe belekap, de sok helyen igaz az a régi, iskolás teszt-feladatsor egyik megoldási lehetősége, miszerint a kijelentés első fele igaz, második fele igaz, de köztük nincsen összefüggés.

Egyes fogalmazások számomra általudományosnak hatnak a cikkben, pl. keménység, ugyanis ezt a fogalmat a kutya esetében inkább az alkat (hát) minősítésénél lenne célszerűbb alkalmazni, ám ott is kizárólag a megfelelő, konkrét viszonyítási alapok felállításával. A kutyánál a keménységhez hasonlóan a szigornak sincs értelme, ezek helyett a bátorság, következetesség talán helytállóbb.

A dominancia - mozgás összefüggés gondolattal kapcsolatban (17. o. lapalja) szerintem a cikkíró ellentmondásba keveredett saját magával, hiszen azt írja: "domináns viselkedés . . . [. . .]. . ., ebből fakad a szabad és kötetlen mozgása is, amelyet mi helytelenül szintén a magabiztosság jeleként tartunk számon".

A "magabiztosság" inkább emberre jellemző tulajdonság, ami a kutyára vonatkoztatva a dominanciát jelenti (a domináns egyedet látjuk-nevezzük magabiztosnak), itt van tehát az ellentmondás (egy félénk, ideges, ranglétrán legalul elhelyezkedő egyed nem fogja ezt a harmonikus, kötetlen, szabad mozgást mutatni).

Másrészről viszont a német juhászkutyának alkatából (ha az valóban korrekt) is adódik a rá egyedülállóan jellemző mozgásforma, ehhez viszont a dominanciának vagy „magabiztosságnak" szerintem semmi köze.

Továbbá erőltetettnek találom a cikk vézennel kapcsolatos különböző csoportosításait, véleményem szerint összesen két csoportot kellene megkülönböztetni:

1. öröklött tulajdonságok, sajátosságok,
2. a környezet által befolyásolt v. meghatározott tulajdonságok.

Nem értek egyet azzal a kijelentéssel, hogy manapság a német juhászkutyát kizárólag használati kutyának tenyésztik, ugyanis minden erre irányuló törekvés ellenére találhatunk nagyon sok olyan "tenyésztőt", aki a küllemre helyezte a hangsúlyt a német juhászkutya Max von Stephanitz kapitány által megálmodott belső tulajdonságaival (vézenével) szemben, s a küllem is bizonyos divathóbort folytán igencsak megváltozott (gondoljunk a méretcsökkenésre, a hátvonal alakulására - fokozottabb hajlam a diszpláziára). S ez a megváltozott küllem bizony a HASZNÁLATI kutya rovására ment, illetve megy.

S nem pusztán a német juhászkutya tenyésztése során jutunk a használati kutyának megfelelő állományhoz, hanem szigorúan (központilag - SV) irányított (az eredetileg Max von Stephanitz által megalkotott szigorú irányelvek alapján) tenyésztéssel és szelektálással.

Végezetül egyetlen mondatba sűrítem azt, hogy én mit értek a kutya vézene alatt.

Vézen a kutya karaktere (vele született), jelleme (környezettől tanult, ill. felvett sajátosságok), melyeket az etológusok által leírt ösztönök támasztanak alá, illetve befolyásolnak. S természetesen a vézen nem kizárólag a német juhászkutya sajátossága, mint ezt a cikk egyik mondatában olvashatjuk), hanem minden más kutyafajtának is megvan az adott fajtára jellemző vézene a tenyészcélnak megfelelően (igaz, hogy a kutyáknak ezt a jellemzőjét csak fajtatiszta kutyák esetében érdemes vizsgálni).

Már itt és most elnézést kérek a cikk írójától, ha kritikámmal megsértettem volna, mert ez nem állt szándékomban. Fenntartom azt, hogy van még mit tanulnom a kutyákról és szívesen meg is teszem.

Budapest, 1999. 12. 03.

Nebenführer Nóra

FOHÁSZ

Fázom.
Kabátot öltöttem magamra.

Uram,
add, hogy szembántó kékje
lássék zöldnek,
ahogy
ZÖLD, DIADALZÖLD
az aszfalt konokszürkéjén
hozzám átbúvó virág szoknyája
akkor is,
ha fölül a sziromlevelek selyme,
alul a gonosz-szürke aszfalt
mert
ő, ő az elömlő gonosz...

Galambos Pál
egy kutyakedvelő,
aki aggódva szemléli a magyar kinológia eseményeit

VISELKEDÉSTAN - AHOGY ÉN GONDOLOM

Folytatás

IV. rész

A JELEK ÉS JELENTŐSÉGÜK

A kommunikáció

Minden inger valamilyen jelet képvisel, valamit szignalizál. Vannak azonban olyan speciális jelek, amelyek egyedek közti közlést - kommunikációt - szolgálnak, szigorúbb értelmezésben csak ezeket nevezzük jeleknek.

A jelek, amennyiben számukra az állatnak receptora van, meghatározott magatartási reakciót váltanak ki.

Valamely jel, amely egy állatfajban meghatározott jelentőséggel bír, egészen más jelentőségű lehet egy idegen fajú állat számára. Jellemző példája ennek az egér cincogása, amely egy másik egér számára esetleg szerelmi hívójel lehet, míg a róka számára a táplálék megérkezését jelenti. A denevér ultrahangjelzését, amelynek segítségével áldozata helyzetét érzékeli, zsákmányállata, a bagolylepke is "veszi" és menekül.

Egyes állatfajok riasztó jelzéseit a többi is érti (pl.: az őz riasztó hangját a madarak vagy a vaddisznó is érti), és ennek segítségével menekül a közös veszély (pl.: erdőtűz, árvíz) elől.

A kommunikáció - hírközlés - formáit általában négy csoportra osztjuk. Ezek a

- vegyi
- nyomási - tapintási
- optikai
- akusztikus hírközlés.

1./ Vegyi hírközlés

A vegyi hírközlés a kommunikáció legprimitívebb formája, azonban a legmagasabb rendű élőlényekben is találkozhatunk vele (a kutyánál is!). A receptorok érzékenysége mellett az ivari szaganyagok is rendkívül specifikusak a rovarvilágban. A szaganyagok szerepe a társas rovarok életében igen nagy. A szaganyagok "húzásával" nyomjelzést adhatnak, légifolyosót létesíthetnek, tehát irányjelzést bonyolíthatnak le (pl.: lepkék, hangyák).

A feromonok

A feromonok egy bizonyos faj egyedei között ható, mirigyek által kiválasztott anyagok, amelyek szaghatásukon keresztül fejtik ki aktivitásukat.

A feromonoknak igen nagy szerepük van az állatvilágban a hierarchia (kasztrendszer) fenntartásában. A kutyáknál a feromonok jelentősen befolyásolják az állatcsoport szociális viselkedését. Lényegében ugyanis ebbe a csoportba sorolhatjuk azt a szaganyagot, amellyel a kutya körülvizeli a területét (territóriumát). Ezt a területet az állat sajátjának tekinti, és megvédi, akár harc árán is. Az egyed mozgásterülete ennél lényegesen nagyobb, de az ettől kívüleső területeken nem támad.

A feromonok a székletben is megtalálhatók. Annak ellenére, hogy ezeknek az anyagoknak (széklet, vizelet) az ember számára is átható szaguk van, ez nem a feromonok szaga! Ez utóbbiak az ember számára legtöbbször szagtalanok.

A feromonok bizonyos minőségi eltérései valószínűleg, mennyiségük azonban bizonyosan befolyásolja az állatnak a szociális közösségben elfoglalt helyzetét.

A mirigyek váladéka szexuálisan is vonzó hatású. A nőstény ösztruszát (az emlős állatok - így a kutya ciklusának ún. tüzelési periódusa, az ovuláció időpontja) több tíz, esetleg száz méterről megérzi a hím, és ez például a kutyáknál is igen jól megfigyelhető.

A feromonok befolyásolják ivari tevékenységét is.

2./ Nyomási - tapintási hírközlés

A nyomási - tapintási hírközlés valószínűleg széleskörű az állatvilágban, azonban nagyon keveset tudunk róla.

A tapintás ingerét a bőr bizonyos alakváltozásai adják, melyeket előidézhet az, ami benyomja, de előidézheti az is, ami kidomborítja. A tapintásnak nagy az alkalmazkodó képessége (pl.: a hosszú időn fennálló ingerléssel szemben az érzőideg-végződések felemelik az ingerküszöböt - karikagyűrű az ujjon vagy nyakörv a kutyán).

a) hőérzékelés

A bőrfelület egyes pontjai nem egyenlő mértékben érzékenyek a hidegre és a melegre. Az ún. hideg- és melegpontok élesen elkülöníthetőek egymástól.

b) fájdalomérzés

Ez részben a bőrhöz kötődik, bár a bőr által érzékelt fájdalom csak kis része az összes fájdalomérzetnek. A bőrben fájdalomérző idegvégződések vannak. Fájdalomérzet akkor keletkezik, ha a szervezetet érő bármely inger túl erős (szúrás, ütés, stb.).

c) kontaktus-kommunikáció

A családban (vagy falkában) élő állatok pihenőidejükben hosszabb-rövidebb ideig fizikailag is érintkeznek egymással. A testi kontaktus lehetőséget nyújt az információk átadására és átvételére. A taktilis ingernek kommunikatív funkciója lehet:

- a szaporodás során a partnerek kontaktusba lépésekor
- az utódgondozás folyamán.

3./ Optikai hírközlés

Az optikai hírközlésnek sok formája lehet. Egyszerűbb formában az állat egészének vagy csak valamely részének mozgása adja meg az optikai jelet (ilyen lehet a kutya agresszív vagy behódoló viselkedése, ill. fül- vagy faroktartása). Ennél bonyolultabb formában mozgások és színek együttesen szolgáltatják azt (a hím madár tollazata és színezete udvarláskor). Szeretném megjegyezni, hogy kutyák esetében az optikai hírközlésben a színeknek valószínűleg nincs nagy szerepe, bár kérdéses a kutyák színlátási képessége is. Az emlősöknél a mimika, a testhelyzet és gesztikuláció optikai jellegű hírközlés (pl.: a kutya vicsorítása támadó szándékot, farokcsóválása megelégedést fejezhet ki).

4./ Akusztikus hírközlés

A hangokkal történő hírközlés az állatvilágban igen elterjedt, egyaránt megtalálhatók a hívójelek, riasztó jelek, szerelmi jelek. Természetesen sokféle állat azokat a hangokat is hallja, amelyeket ember nem. Így például a delfin és a denevér speciális, radarszerű berendezésével ultrahangok felfogására is képes. Ezek az állatok ilyen hangokat bocsátanak ki, és ezek visszaverődését érzékelik, lokalizálják. A kutyák is jól érzékelik az ultrahangokat, egészen a 65-től 70 ezer Hz tartományig (az ember maximum 38 ezer Hz-ig érzékeli a hangokat).

Szükségesnek tartom megjegyezni, hogy a kutya esetében ugyanolyan fontos a hallás, mint a szaglás vagy a látás. A zsákmány felkutatásában elsődleges lehet a szaglás; az üldözésben, harcban a látás; a szürkületi és éjszakai tájékozódásban, a távoli kommunikációban a hallás az irányító.

A kutyák ugatása megnyilvánulása lehet a területvédő ösztönnek, az imponáló, figyelemfelhívó viselkedésnek is, és esetenként pótcselekvés is lehet. Az ugatás mélységéből - magasságából, erősségéből nagyon jól következtethetünk a kutya érzelmi állapotára! (Pl.: az egyik egyed játékra hívja a másikat, vagy vizsgákon a rejtekhelynél történő felugatáskor.)

V. rész
AZ IMPRINTING

Az **imprinting**et (bevéső dés, rendszerint az újszülöttkori benyomások rögzülése) elsősorban a fészekhagyó madarak és kisemlősök körében figyelték meg. A tojásból éppen kikelő kiskacsa követi anyját (követési reflex!). Ezután megtanulja, hogy a követett egyed

számára a biztonságot jelenti. Amennyiben nem az anyja az első, amit megpillant, hanem más élőlény vagy tárgy mozog előtte, akkor ezt fogja követni - anyjának tekinteni -, és ez az idegenhez való vonzódása megmarad az egész életén át. Bár félelmi reakciói már néhány nappal a kikelés után vannak, az imprinting tárgya ezalól kivételt jelent. Megállapíthatjuk tehát, hogy a kikelés után egy kritikus életperiódus következik, melyre jellemző, hogy az állatot ekkor érő benyomások bevésődnek, és hatásuk tartós, egész életre szólóan befolyásolja a magatartást. A kritikus periódus, amelyben az imprinting végbemehet, viszonylag rövid, azonban nem egyik pillanatról a másikra szűnik meg. Megállapíthatjuk tehát, hogy nem az inger minősége az elsődleges az imprinting szempontjából, hanem a jelenléte (!), azonban ehhez hozzátartozik az inger intenzitása is. Ha az inger túl gyenge, nem következik be imprinting. Ezért van egy optimális aktivációs erősség, amely az imprinting szempontjából megfelelő.

Az imprinting valószínűleg az egész állatvilágban általános, de mennél bonyolultabb az élőlény, annál bonyolultabb az imprinting mechanizmusa (folyamata) is. Valószínű, hogy nem csak a bonyolultság fokozódik, hanem az az időtartam is nő, ami **előtt** az imprinting végbemehet!

A pszichés és a szociális kapcsolatok bonyolultsága következtében a kutyánál nem olyan egyszerű az imprinting, mint a kacsánál. A kutya ugyanis, amelyet anyja szoptat és nevel, teljes értékű közösségi lénnyé (falkataggá) válik. Az anya nélkül nevelődő kutya azonban valószínűleg soha nem lesz teljes értékű közösségi lény, antiszociálissá válhat!

VI. rész
A MAGATARTÁS ÖRÖKLŐDÉSE

A magatartást meghatározó gének pleiotróp jellegűek, tehát egy gén több bélyeget is meghatároz.

A környezeti hatások a magatartás egyes részeit nemcsak befolyásolják - kiemelik vagy elnyomják -, hanem szelekciós hatás révén el is tudják tüntetni azokat. Jellemző példája ennek a kutya, amelyet farkas eredetűnek tartanak, mivel farkasra jellemző tulajdonságokat mutat. A domesztikáció (háziasítás) - azaz a környezet - hatására nem minden kutyában tűnnek el egységesen bizonyos tulajdonságok, egyik vagy másik tulajdonság megmarad. Ez annál feltűnőbb, mert a vadon élő állatoknál megfigyelhető az azonosság, míg a domesztikált kutyára a rendkívül nagymértékű variáció jellemző. Valószínű, hogy a vad környezet szelekciós tényezői az azonosságot kényszerítik ki, míg a domesztikáció „langyosabb vizében" a genetikai variációk dominálni tudnak.

A viselkedési alapelem öröklött, de a végrehajtásra - melynek révén a hajlam tetté válik - már az egyed által szerzett tapasztalatok alapján kerül sor. Jó példa erre, hogy a kutyának soha nem kell megtanulnia mi az éhség, amit meg kell tanulnia, az, hogyan csillapítsa éhségét.

VII. rész
AZ ÁLLATOK SZOCIÁLIS MAGATARTÁSA

Az állatok szociális magatartása fejlődés eredményeként jött létre. Valószínű, hogy ennek adaptív (alkalmazkodó) jelentősége van. Az egyedek közötti integráció az életet biztonságosabbá teszi, az egyedek specializálódása az állattársadalomban lehetővé teszi a „munkamegosztást", így nagyobb mértékű védelmet nyújt. Az is valószínű, hogy a szociális élet alapja a páros magatartá, az ivaros szaporodás.

A szociális élet lehetővé teszi a táplálék biztonságosabb megszerzését (a falka együtt vadászik, s közben megosztják a munkát), ugyanakkor az egyedekre egymást stimuláló hatással van. A speciális magatartásformák - társas magatartásformák - kialakulása révén lehetővé teszi a tanulást. Végül - de nem utolsó sorban - csökkenti az egyedek egymással szembeni - fajon belüli - agressziójét, vetélkedését. Mindezeknek alapvető jelentősége van az egyes fajok fennmaradásában és továbbfejlődésében.

A szociális élet alkalmával **kohézív** és **dizruptív** tényezők egyaránt érvényesülnek. Kohézív (összetartó) tényező a faj reprodukciója, a félelem a természeti körülményektől, a ragadozóktól. A dizruptív (széthúzó) tényező a táplálékkeresés, amely sokszor a szociális környezettől való eltávolodásra kényszerítik az állatokat.

Amennyire a rovaroknál a teljes megkötöttség jellemzi a szociális viselkedést, addig a gerinceseknél éppen ellenkezőleg: a jelentős mértékű szabadság és lehetőség jellemző.

Mindenekelőtt jelentős különbség az, hogy a gerinceseknél minden egyed potenciálisan reprodukálódhat, szemben a rovarokkal, ahol csak a királynő, ill. a hímek reprodukció-képesek.

A gerinces társadalomban - így a kutyánál is - semmiféle, a születés által előre meghatározott helye az egyednek nincs, és lényegében a társadalomban elfoglalt pozíciót a versengés határozza meg, amely az életért, a táplálékért és a reprodukciós lehetőségekért folyik.

A gerincesek szociális magatartásának jellemzői:

- az agresszivitás és a meghódolás
- a hierarchia
- a territoriális viselkedés
- a reprocukcióval kapcsolatos magatartásformák.

1./ Agresszió és meghódolás

A meghódolás olyan jelenség, amelyet magatartással ki lehet fejezni. Az agresszió lehet tettleges és lehet képletes. Ez a magatartás fenyegető magatartás. Úgy tűnik, a természetben az esetek többségében az agresszió csak a fenyegető magatartásban nyilvánul meg, és ritkán kerül sor az állatvilágban a fajtárs kiirtására. Ezen még a híres tudósok is vitatkoztak és még ma is vitatkoznak, mindenesetre úgy látszik, még az idegen faj elleni védekezésben is legtöbbször elégséges a fenyegető, agresszív magatartás. A harcra leginkább akkor kerül sor, ha a rizikó kicsi, ill. ha a szociális státuszról (helyzet), az élettárs, esetleg az utódok féltéséről van szó.

Más problémát jelent, amikor nem egy egyed, hanem egy csoport válik agresszívvé. Ez általában a csoport nagyságától függ. Ha a csoport nagy, sokkal agresszívebb és elkergeti a másik csoportot. Csak a nagy erőfölény biztosítja az agresszivitás fellépését csoportos szinten. Ugyanakkor sok esetben az állat nagysága és ereje fordított arányban befolyásolja az agresszivitást. Minél nagyobb egy állat, és minél inkább biztonságban érezheti magát - kevesebb a támadója -, annál kevésbé agresszív.

Az agresszív hajlamot sokféle módon lehet kifejezni. Lehetnek különféle testhelyzetek, mozgások, jelzések (pl.: vicsorítás és szőrborzolás). A mozgások éppúgy ritualizáltak, mint a jelek, és meghatározott program szerint mennek végbe. Ha valamely állat leadja a meghódolás jelét - pl. a kutya harc közben a nyakát félre fordítja -, akkor az agresszió a másik fél részéről megszűnik.

Előfordul, hogy az agresszív és a meghódolási viselkedés ütközik egymással az egyedben, ilyenkor bizonyos neurotikus jelenségek mutatkoznak. Nem ritka az sem, hogy a megtámadott állat nem ad sem agresszív, sem meghódolási jeleket, hanem az ún. **redirekció** (áthárítás) jelenségét mutatja. Ilyenkor egy harmadik személy vagy tárgy felé fordítja indulatát, és azon tölti ki agresszív hajlamait. (Pl.: a kutya a gazda durva megnyilvánulásait a mellette álló kutyán törti ki.)

Hasonló jelenségként fogható fel az ún. **pótcselekvés**, amikor az agresszív jelzések hatására a megtámadott állat nem válaszol agresszív jelzésekkel, és nem is hódol meg. Ezzel szemben valami egészen közömbös cselekedetet végez.

Az agresszív hajlam öröklődik. Az agresszivitás előnyt jelent az állat számára a társadalomban, feltételezhetnénk, hogy egyre több agresszív egyed alakul ki. Ennek ellentmond:

- fennáll a lehetősége, hogy két agresszív egyed verekszik össze. Ha ez az egyik pusztulásával jár, ennek öröklési lehetősége megszűnik.
- az agresszivitás időigényes folyamat. Az agresszív egyednek kevés ideje és lehetősége marad az utódok létrehozására és felnevelésére. Éppen ezért a tapasztalatok azt mutatják, hogy inkább a meghódolásra hajlamos egyedek szaporodnak jobban.

2./ Hierarchia

Hierarchián általában valamely egyednek a fölérendeltségét (**szuperioritását**), dominanciáját (uralkodását) értjük az alárendeltek (**szubordináltak**) fölött. A hierarchiához már két egyed is elégséges, ha alá- fölérendeltségben vannak, azonban az állattársadalomban ennél bonyolultabb kapcsolatok vannak. A hierarchia dominancia nélkül is elképzelhető (pl.: a rovaroknál). Az emlősök világában a hierarchia és a szubordináció megszokott, ami bonyolult szociális kapcsolatokat és kommunikációs rendszert alakít ki.

A hierarchiában a felül lévő általában erősebb - de mindenképpen agresszívebb - a hierarchiában alul lévőnél. Az erőn nem kimondottan fizikai erőt kell érteni, bizonyos intelligencia-fokok is dönthetnek a hierarchia sorrendjében. A sorrend nem állandó, időről időre az állatok kondíciójától, képességeinek fejlődésétől és a körülményektől függően változhat. Fontos megjegyezni, hogy az adott csoporton belül elfoglalt helyet nemcsak a csoporton belüli képzettség, ill. képesség dönti el, hanem a csoporton kívülieklel való kapcsolat milyensége is! A hierarchiának óriási szerepe van az adott csoport nyugalmának biztosításában és az egyedileg meglévő agresszivitási tendenciák csökkentésében.

A hierarchia típusai:

- lineáris hierarchia vagy csípésrend (szárnyasoknál)
- szövetségi rendszer
- ápolási hierarchia (majmoknál jól megfigyelhető).

Amikor az állatok szövetségi rendszert alkotnak, csoportokat, klikkeket képeznek, és így sokkal bonyolultabb hálózat alakul ki. Minden hierarchikus formának azonban alapvető ismérve, hogy az erős vezetés biztonságot, nyugalmat ad, az állatok szaporodási képessége fokozódik.

Ugyanígy minden hierarchikus rendszerre jellemző, hogy a beérkező idegen egyednek a legalacsonyabb státuszt kell elfoglalnia, legalábbis egy ideig (pl.: a kutyakiképző iskolába új belépő érkezik, vagy a tenyészetbe új felnőtt egyedet hoz a tenyésztő). Ez a **xenofóbia** jelensége, a csoportban lévő idegen megvetése, gyűlölete.

A hierarchiában a helyzet megváltoztatása általában nehéz. Akkor könnyebb, ha a hierarchia még kialakulóban van. A stabil rendszer megbolygatása a változtatást kezdeményező számára súlyos veszélyekkel jár.

A hierarchiában elől állók számára jobb terület, nagyobb reprodukciós lehetőség (több nőstény), jobb táplálék jut. Ez biztosítja, hogy a nagyobb erejű (nagyobb tehetségű) egyedek tudják génjeiket tovább örökíteni.

3./ Territórium

Az állatok elhelyezkedése egy adott területen - térben - ritkán egyenletes. Ugyancsak ritka a véletlenszerű (random) elhelyezkedés. Ez csak akkor valósulhat meg, ha gyakorlatilag nincs versengés és agresszív hajlam. Mivel a versengés és az agresszív hajlam az adott ökoszisztémában még azonos fajon belül is mindig jelen van, ezért az állatok általában csoportokban (kutyák esetében falkáról beszélhetünk) helyezkednek el, mert a csoportba tömörítés eszköze a táplálék megszerzésének, a reprodukciónak és az agresszivitás csökkentésének.

Az állatcsoport tehát egy meghatározott területet - territóriumot - foglal el. A territórium elfoglalásának jelentősége a csoporton belül is óriási, mert minimalizálja a csoporton belüli versengést, és jobban biztosítja a stabilitást és a reprodukciós lehetőséget. A territórium az állatok szempontjából annyira fontos, hogy terjedelme csak minimális határig mehet le (ez természetesen állatfajoktól függően változó!), és ezt a minimumot elérve az állatcsoport elpusztul, amint az a **crowding** (zsúfolódás, az élettér - territórium - beszűkülése) esetében is megfigyelhető.

A territóriumot az állatok valamilyen váladékukkal, vizeletükkel vagy ürülékükkel megjelölik. Az egyed saját, bejelölt területét megvédi. Ezen belül az állat agresszív, ha oda idegen lép be. Ugyanaz az állat, amely saját területén belül agresszív, ha idegen territóriumra téved, behódolóvá (**szubmisszív**vé) válik.

Mivel a territórium mérete meghatározott minimum alá nem csökkenhet, ennek a **populáció** (népesség) szabályozásában is szerepe van. Az állatok territórium igénye fajtól és nemtől függően változó. A territóriumért harcok is folynak, mégpedig a birtoklásáért, esetleg új territórium szerzéséért. A harc különösen erős élelem hiányában és párosodás előtt.

A territórium határainak elhelyezkedését az utódok az idősebb generációtól megtanulhatják és generációról generációra tovább adhatják. A territórium határok azonban rendszerint időszakosak és vetélkedés útján alakulnak ki.

A territóriumtól eltérő a **lakókörzet** (vagy élőhely) fogalma. Ez ugyanis csak bizonyos mértékig határolt terület, az a hely, ahol az egyed él. Ez azonban lényegesen nagyobb, mint a territórium.

A territóriumon belül az egyedek bizonyos **személyes távolság**ot igényelnek. Ez a személyes távolság függ a más fajú állatokhoz való kapcsolattól is. Ha a közösséget támadás éri, a személyes távolsági igény csökken!

4./ Reprodukciós magatartásformák

A reprodukcióval kapcsolatos magatartásformák

- az udvarlás
- a párosodási magatartás.

Ezek nem állandó jellemzői az egyed viselkedésének, hanem a szociális viselkedés epizodikus - szezonális - formái közé tartoznak, ami esetleg néhány napra vagy hétre terjed ki.

Az udvarlási magatartás célja kettős:

a) az agresszivitás csökkentés

Az agresszió jelentkezhet mind a hím, mind a nőstény részéről. Ha a hím mutat agresszív magatartást, a nőstény megfelelő jelzésekkel csillapítja (pl.: együtt fut a kannal vagy "becsavar"), és ezután kerül sor a párosodásra. Ugyanez történik fordított esetben is.

b) faji és szexuális azonosítás

Ebben részben az állatok külső jellegei, részben az általuk hallatott hangjelek is részt vesznek.

Az udvarlás és a párosodás alkalmával leadott jelek rendkívül változatosak, a mozgási-, szín- és hangjeleken kívül előfordulhat vizelet- és székletürítés is. A lényeg az, hogy a jel a másik egyed (másik nem) számára pontosan azonosítható legyen!

(folytatjuk)

Pálinkás András

I. WUSV VB SELEJTEZŐ - Dr. Kotváts Zsolt Emlékverseny

Dunakeszi

Az MNJK 2103 Mogyoródi Szervezetének rendezésében márciusban vette kezdetét a 2000. év versenyprogramja. A téli holtszezon után nagy érdeklődés mellett került sor a versenyre.

A verseny színhelye a mogyoródi pálya átépítése miatt az ORFK Kutyavezetőképző Iskola adott otthont. A versenyt megelőző napokban elindúltak a találgatások, vajon melyik csapatnak sikerült legjobban a téli felkészülés.

Bár a verseny nem csapatverseny, tudjuk jól, hogy egy-egy induló mögött csapatmunka működik.

Úgy tűnik, hogy az első megmérettetésen a felkéshzülés az MNJK 2103 Delektus csapatának sikerült a legjobban. Versenyzőnk Szűcs Katalin meggyőző, korrekt munkájával Sirokkói Natán Charlie nevű kutyájával elnyerte mind a szakma, mind a közönség tetszését.

Említettem, hogy nagy érdeklődés kísérte a rendezvényt, ami sajnos csak a nézőszámban mutatkozott meg. A mintegy 100-120 néző volt kíváncsi a 2 VK I. és 9 VK III. kutya teljesítményére. Pedig a tét nagy. Az összel megrendezésre kerülő belgiumi világbajnokságra való kijutás a cél.

Amennyiben a kiképzési főfelügyelő által előírt válogatottsági feltételek igazak, akkor ebből a pályára lépő versenyzőkből kerül ki az utazó csapat.

A versenyzők már az előző napon viharos szélben egész nap tréningeztek a pályán. Este pedig a Mogyoródon lévő Régi Mozi vendéglőben került sor a sorsolásra. A vendéglőben Les ku Ferenc az MNJK 2103 szervezet elnöke köszöntötte a mintegy negyven vendéget. Ennyien izgulták végig a versenyzők által kihúzott startszámokat.

A sorsolási vacsora jó hangulatban zajlott le. A verseny napján már korán érezhető volt, hogy az időjárás nem fog kedvezni a jóhangulatú verseny lebonyolításában.

A viharos szél mérséklődött ugyan, de az egésznapos havaseső kedvezőtlenül befolyásolta a versenyt.

A nyomkövetés Pálinkás András irányításával ideális talajon zajlott. A szélsőséges időjárási viszony ellenére eredményes munka zajlott.

Kotogán Csaba által bírált ágazatban több kitűnő minősítés született.

Még a VK III-as kutyák a nyomkövetést végezték a pályán, a két VK I. kutya, illetve vezető mérte össze tudását.

Kiss Károly és Such Ferenc sporttársak komoly igéretes munkát végeztek.

A nyomkövetés után - kb. 10 óra magasságában - kezdődött meg a VK III. engedelmes és őrzővédő gyakorlatok bemutatása.

A pályán Szőcs Zoltán irányítása mellett segítették a verseny zökkenőmentes lebonyolítását. A nyomkövetés után kialakult pontszám alapján teljesen nyitott volt a verseny. Azt azonban meg kell jegyezni, hogy ilyen sportszerű légkörben zajló versenyt már rég nem látott a közönség.

A jólvégzett gyakorlat láttán felzúgó taps őszintének hatott. A kevésbé sikerült gyakorlatok után sem volt sértő megjegyzés.

A pályán a „B" ágazatot Vörös Lajos úr, a „C" ágazatot Szegvári Ferenc úr minősítette. Nagyon korrekt, a hibákra mutató bírálattal minősítették a kutyák és vezetőik munkáját.

Az őrző-védő ágazatban Énisz Márton és Suszter Ferenc urak - kitűnő segédelési technikával - egységes terheléssel „próbálták" még a kutyákat. A verseny végefelé nem kis meglepetést hozott az „újoncnak" számító Szűcs Katalin - 98-90-95 = 283 összpontszámmal - nagyon jó teljesítményt nyújtva az első helyen végzett. Mögötte 11 pont hátránnyal a másik „ujonc" - Molnár Zsolt - 92-88-92 = 272 össz pontszámmal a második helyen végzett. A harmadik helyen Kosztin Sándor a sport nagy „öregje" 91-88-85 = 264 össz pontszámmal végzett.

A verseny végeredménye:

1. Szűcs Katalin	Sirokkói Natán Charlie	283 p.
2. Molnár Zsolt	Pako-BEn-Ju	272 p.
3. Kosztin Sándor	Szapárfalvi Aky	264 p.
4. Kovács Róbert	Sirokkói Ferdor	257 p.
5. Szigeti Andrea	Califa Achmed Dasty	251 p.
6. Skóró Attila	Xantó-Csédó-Ticskurhook	250 p.
7. Varga Zsolt	Bocskai-Kerti-Alexander	268 p. H.
8. Dr. Léba Éva	Boglárka-Őrzője Ali	243 p. H.
9. Csibra István	Ozirisz Pirol tigris	213 p. H.

A rendező 2103 Mogyoród Szervezet és Főtámogatónk a Delectus Állateledel- és Felszerelési Áruház nevében gratulálunk a versenyen elindult sporttársaknak.

Kívánunk mindenkinek további sikeres munkát!

2000. 03. 12. Mogyoród

Kovács György
kiképzési felelős

A megnyitó

Itt még minden lehetséges

Eredményhirdetés pillanatai
(Szemben a bírói hármas: Szegvári Ferenc, Vörös Lajos, Kotogán Csaba)

A győztersek: Szűcs Katalin és Sirokkói Natan Charlei

MNJK II WUSV VB SELEJTEZŐ

és Nemzetközi BEWI-DOG Kupa
Halászi

A sorsolás péntek este a Károlyi vendéglőben zajlott. A rendezvényt Halászi falu polgármestere nyitotta meg. A versenyzők a Bewital új Prémium minőségi konzerves eledeleinek aljára írt számmal választották ki startszámukat.

Csodálatos tavaszi időjárás közepette került sor a belgiumi VB. második hazai selejtezőjére. Sajnos az előző selejtezőhöz képest csökkent a versenyzők létszáma. Így összesen 7 kutya került nevezésre és indult a versenyen.

Nyomkövetés 5-8 cm-s vetésben zajlott. Sajnos már néhányan itt „elvéreztek". Az ideális éghajlat és területi adottságok mellett elég sok vadjárás volt, mely konfliktust a versenykutyák egyrésze nagyon jól megoldotta, viszont senki sem ért el kiváló minősítést.

A pályán Ferk Milan úr a 2000. éves belgiumi WUSV. VB. engedelmes ágazatának főbírója értékelte versenyzőink teljesítményét. Egyedül Varga Zsolt sporttársnak a Bocskay Kerti Alexander nevű kutyájával sikerült kitűnő minősítést elérni.

Őrző-védő ágazatban még több probléma került elő. Itt Dr. Séba Éva Boglárka Őrzője Alival - 84 pont - V. lett az ágazat győztese. Összértékelésben az eredményeket lásd alábbi táblázat.

Az eredmény hírdetésekor a serlegek mellett a fázisgyőztesek, a segédek és a bírók, a Soós kerámia által felajánlott dísztárgyakat kapták.

Az I. II. III. helyezett a Bewital Bt. által felajánlott új Prémium minőségi 15 kg-os Belcando kutyaeledelét, valamint az I. helyezett ezen felül a Közép Európai üzleti társaság 100.000,-Ft-os vásárlási utalványát vehette át.

Összességében egy kicsit érthetetlen számomra, bár valószínű, hogy egy kicsit a zavaros kinológiai helyzetnek is betudható, hogy amikor egy versenyen több, mint 120-130 ezer forint értéket lehet nyerni, mégis miért csak ilyen kevesen indulnak. Hol van az a sok profi kutyakiképző, aki hírdeti magát az újságokban, miért nem mutatják meg tudásukat az ügyfeleiknek? Vagy talán mégsem olyan profik?

Köszönjük támogatóinknak a közreműködést !

EREDMÉNYLISTA

VK 3-as szinten indulók

Varga Zsolt								
Bocskay-Kerti Alexander	SzB: 4506/92	Tet.sz.: 4506	Szül.: 92.06.20.	84	96	83	263	I.
Szűcs Katalin								
Sirokkói Natán Charlie	SzB: -	Tet.sz.: AP 0013	Szül.: 96.06.14.	85	95	82	262	II.
Molnár Zsolt								
Pako Ben-Ju Cs	SzB: -	Tet.sz.: 31466	Szül.: 96.12.01.	90	90	82	262	III.
Dr. Léba Éva								
Boglárka-Őrzője Ali	SzB: Nj.2748/95	Tet.sz.: 2748	Szül.: 95.04.30.	79	89	84	251	IV.
Skoró Attila								
Xanto Credo v. Tiekerhook	SzB: 1932040	Tet.sz.: Sr1496	Szül.: 94.04.24.	36	84	80	200	
Kosztin Sándor								
Szapárfalvi Aki	SzB: 18476	Tet.sz.: 3090	Szül.: 96.08.10.	17	89	80	186	
Szigeti Andrea								
Califa-Achmed Dasty	SzB: REG5087	Tet.sz: K-B0389	Szül.: 96.04.27.	85	73	72	230	

Fő támogatónk termékbemutatója

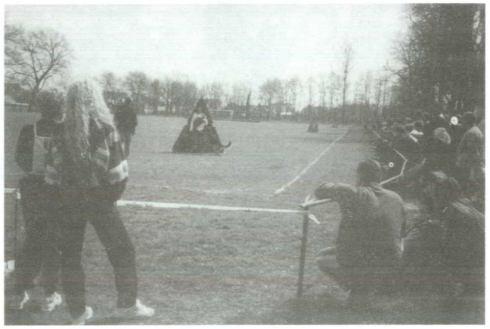

Zajlik az őrző-védő!

Sorakozó az eredményhirdetéshez

A győztesek öröme

FEDEZTETÉSI HIRADÓ

TÖRZSKÖNYVEZÉSI HIVATAL

2000.02.01 - 2000. 04. 10.

***ARACHIS IWAN, 4607, VK3, Kör.1, -4607,**
Bartolák Zoltán dr., 5540 Szarvas, Béke köz 7.
2000.02.18 * Szászházi Erisa, REG4459, , Kör.2, KK-0113,
Szász Ferenc, 5720 Sarkad, Vasút u.50.
2000.03.04 * Brett-Haus Neddie, 3408, VK1, Kör.1, KV-0134,
László István, 2200 Monor, Kisfaludy u.68.

***ARANYVÖLGYI-ŐRSÉG JETTI, 5795, VK1, Kör.2, -5795,**
Kiss István, 3246 Mátraderecske, Ságvári u. 1
2000.02.16 * Mercuri-Nortons Engi, 5381, VK1, Kör.1, KE-0125,
Urbán Ferenc, 3064 Szurdokpüspöki,, Kölcsey u. 4.
2000.03.19 Cserkői Holly, 18078, , , CS-0025,
Pompor Tibor, 3021 Lőrinci,, Árpád u. 254.

***Bad Boll Rikkor, 1919865, SchH3, Kkl 1,**
H-P. Riecker, D-78101 Aichenberg, Steigstr. 35.
2000.03.31. Viernheimei Hanna 13861,,,
Kranyik Tibor, 4087 Hajdúdorog, Jókai u. 17.

***BATU VREY, 2008776, SchH1, Kkl1, -,**
Gordan Dordevic, YU-11300 Smederevo, Goricka 16.
2000.02.22 * Trienzbachtal Quasa vom, 2000076, SchH1, Kör.1, LF-4098,
Capik Josip, 6000 Kecskemét, Ur rét 79

***BÜKKVIDÉKI-ŐRSÉG CELLÓ, 17517, VK1, Kör.1, EU-0112,**
Szalma István, 3533 Miskolc, Nyárfa u. 13
2000.02.20 * Kaiserstadt Pina von der, 1989682, , Kör.2, GC-9878,
Szalma István, 3533 Miskolc, Nyárfa u. 13

CONTRA FITUS, 5980, , Kör.2, KP-0922,
Henézi Anita, 7570 Barcs, Bem u. 19.
2000.02.17 * Törzsök-Dombi Floriana, 1165/96, , T.Het, -,
Lukács József, 7570 Barcs, Klára u. 1

***JAHNHÖHE PASA, 1977242, SchH3, Kkl 1.**
Marc Mayer, D-84056 Rottenburg, Römerweg 8.
2000.02.01 Tirpákbokri Alma, 91/94,,,
Kranyik Tibor, 4087 Hajdúdorog, Jókai u. 17.

KOKELTAL BASKO, 2016153, , , RC-8022,
Farkas Gábor, 8600 Siófok, Kele u. 79.
2000.02.21 von Erdhainer Land Dixi, 18512, , , NG-0048,
Egresits Attila, 9495 Kópháza,, Savanyúkút u. 38.

***KUNSÁG-TÜZE IVAN, 17634, VK1, Kör.1, HA-0067,**
Bozsó Pál, 5008 Szolnok, Gorkíj u. 56
2000.03.10 Földvár-Szépe Anett, 21921, , , -21921,
Lelik András, 5430 Tiszaföldvár, József A. u. 35

***PLASSENBURG RAMBO, 1964210, IPO 1, Kkl1, -,**
Saurus-Pál Timko, SK-01001 Zilina,, Na strelnici 13
2000.02.14 Sóshartyáni Bajnok Delli, 18400, , , BR-0084,
Szládek Attila, 3131 Sóshartyán, Megyeri u. 7.
2000.02.23 * Mercuri-Nortons Elli, 5379, , Kör.2, KE-0123,
Laczkó József, 3078 Bátonyterenye, Kúria u. 35.

***REUSCHENBERGER LAND KONDOR, 1970976, VK3, Kör.1, GI-7503,**
Balkányi Lajos, 1181 BUDAPEST, Baross u. 40-42.
2000.02.27 * Cave Canem Lore von, 2528, VK3 SchH3, Kör.1, KT-0007,
Simó Gergely, 1185 Budapest,, Duna u. 66.

***SAHNBACHTAL BURGA, REG4773, , , KA-1142,**
Antal József, 2947 Ete,, Kossuth L. u. 109.
2000.02.09 Tűzkői - Vukó Calin, REG5122, , , KB-0396,
Antal József, 2947 Ete,, Kossuth L. u. 109.

***SIEBEN BURGEN SABU, 1930962, SchH3, Kkl1, GE-0604,**
Ingrid Varga, 41836 Hückelhoven/BRD, Dorfstr. 69.
2000.02.09 * Haus Dexel Evita vom, 1955285, VK1, Kör.1, KA-5443,
Bérlő: Szegvári Ferenc, 1106 Budapest, Váltó u. 20.

STEINHART PITT, 16937, , , JC-0012,
Korom Gábor, 1154 Budapest,, Klapka u. 19.
2000.02.24 Tigrisszem Paloma, 6600/98, , , -,
Már Béla, 3284 Tarnaméra,, Erzsébet u. 18.
2000.03.09 Molinári Bessi, 17276, , , MF-0007,
Kotogán Csaba, 6791 Szeged, Sia dűlő 20.

***TRIENZBACHTAL IKO, 1961218, SchH3 IPO3, Kkl1, MF-6418,**
Capik Josip, 6000 Kecskemét, Ur rét 79
2000.02.03 * Nürnbergi Cessy, 5820/97, VK3, Kör.1, -5820,
Truka Ferenc ifj., 5100 Jászberény, Üstökös u. 7.
2000.02.09 * Trienzbachtal Jakie vom, 1886163, SchH1, Kör.1, RI-2927,
Capik Josip, 6000 Kecskemét, Ur rét 79
2000.03.10 * Nürnbergi Vanta, 4132, VK1, Kör.1, KH-0245,
Nagyné Tőkés Erika, 4002 Debrecen, Bayk A. kert 54140 PF.5/449

***VIERNHEIMI NICK, 17369, SchH1, Kör.1, KD-0150,**
Szigeti László, 7628 Pécs, Margit u. 23.
2000.02.19 Viernheimi Vreni, 18726, , , KD-0307,
Szigeti László, 7628 Pécs, Margit u. 23.
2000.02.21 Lémonfarmi Effie, 1798/98, , , -1798,
Kertész István, 9700 Szombathely,, Vajda u. 4.
2000.02.23 * Búzavirág-úti Amanda, 2781, , Kör.2, KP-0055,
Kocsis László, 7741 Nagykozár, Sport út 25
2000.03.05 * Viernheimi Debra, 1981, , Kör.2, K0-7574,
Szigeti László, 7628 Pécs, Margit u. 23.

Fotósarok

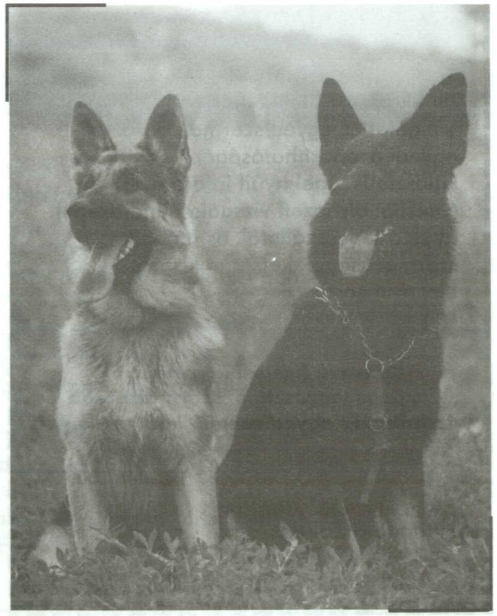

CANI-REP Kisállat Szaporodásbiológiai Központ

SZAPORODÁSBIOLÓGIA-SPERMABANK-ANDROLÓGIA

Csepeli Állategészségügyi Centrum,
1212 Budapest, Szent István út 69.
Tel: 425-44-04, Fax:425-32-05
E-mail: pharma@externet.hu

DNS profil

- A mikroszatellitekkel történő DNS-profil vizsgálat az egyed származásáról és egyedi azonosíthatóságáról 99,9%-os valószínűséggel nyújt információt.
- A vérből elvégzett vizsgálat lehetőséget nyújt a tenyészállatok és utódaik származásának kétséget kizáró bizonyítására.

Kedvező fizetési konstrukciók, azonos tenyésztőtől származó több vizsgálandó egyed esetén kedvezmény!!!

Dr. Nándorfi Zoltán Dr. Szász Ferenc

NEVEZÉSI FELHÍVÁS

Az MNJK Halászi szervezete sok szeretettel
meghív minden érdeklődőt
2000. május 27-én, szombaton
speciális nemzetközi szinten rendezett német juhászkutya

KLUBKIÁLLÍTÁSRA

Helyszín: Halászi - Sportpálya
(5 km-re Mononmagyaróvártól, a vadregényes Szigetköz kapujában, a Mosoni Duna mentén)
Kezdete: 2000. május 27. szombat, 9^{00} óra
Bíró: JOHANN NISZLER (SVÖ tenyésztési főfelügyelője)
Nevezési cím, információ:
Molnár Zsolt 9228 Halászi, Damjanich út 28.
Tel.: 06-96/210-233 vagy 06-30/9473-646
Nevezési díj tagoknak: 1500,- Ft,
minden további kutya után 1000,- Ft
(nem tagoknak a duplája)
Nevezési határidő: 2000. május 15.

FIGYELEM!
A nevezéseket csak a jelentkezési lap, a törzskönyv másolat, a teljesítmény igazolások másolatai, a nevezési díj befizetését igazoló szelvény másolatának időbeni elküldése után tudjuk elfogadni!

Sportkutyások figyelem!

Májusi elvitelre!
- munka és sport célokra különösen ajánlott -

KÖLYKÖK KAPHATÓK

Apa: NORBO Ben - Ju CS IPO 3, SchH 3 (98. Szlovák Nemzeti Bajnok, FCI VB 15.)	A-CAR Kostolianskej cesti Cs SVV 2, IPO 3, SZP 1, SLP 1
	A- CHUNA Policija SVV 1
Anya: RONY Ben - Ju CS VK 1	DAX v. Baumberg SchH 3, Kkl 1
	A - CHUNA Policija SVV 1, Kkl 1

MAROSVÁRI KENNEL
Érdeklődn lehet: Milkovits Károly
9200 Mosonmagyaróvár, Lilla u. 2/c.
Tel.: 96/217-383. 06-30/99-49-098

Biene Bauerfreund

V1-6, Siegerschau 1997, 2000. március 27-i születésű

KÖLYKEI (2 kan/4 szuka) ELADÓK

Apa: Jello v. Michelstädler Rathaus

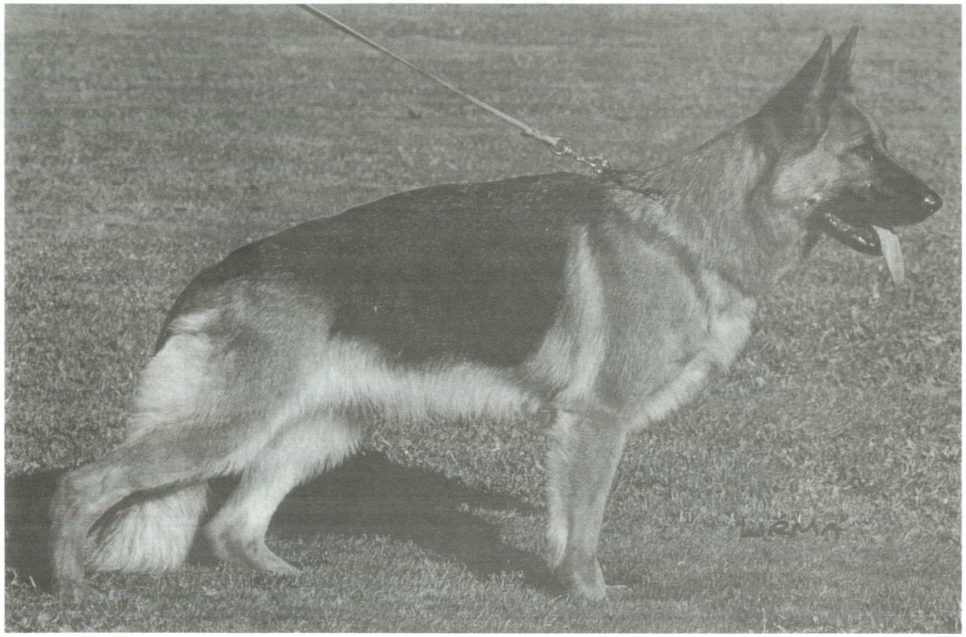

TOVÁBBI AJÁNLAT:

2 hónapos, erős,
nagyon jó adottságokkal és színezettel rendelkező, előröntgenezett szuka

Apa: Hinnerk v. Kiemoor (Vando v. Moorbek)
Anya: Dasti Bauernfreund (Yassko v.d. Roten Matter)

Dr. Helmut Wetzig

D-50295 Pulheim - Sinnersdorf, Paulstr. 46.
Tel.: 00-49-2238/56636 Fax: 00-49-2238/83420

✻ Figyelem ✻ Figyelem ✻ Figyelem ✻ Figyelem ✻ Figyelem ✻ Figyelem ✻

IKO vom TRIENZBACHTAL

Inzucht: Cello Römerau (3-4)
Gundo Trienzbachtal (4-4-4)
Fax Trienzbachtal (5,5,5-5,5)
Harro Trienzbachtal (5-5)

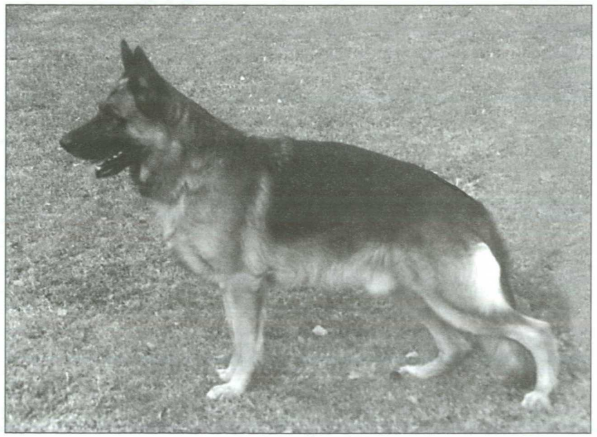

Körung-bírálat (L. Schweikert)
Nagy, típus- és kifejezésteli, szabályos testarányok, magas mar, nagyon jó felsővonal, jó far, nagyon jó elülső és hátulsó végtagszögellések, kifejlett-, kifejezett mellkasarányok, egyenes front. Egyenes járás, nagyon jó talajfedő ügetés. Szabad előrelépés és nagyon erőteljes, hatásos utótolás. ÖMT kifejezett, ereszt.

IKO örökítését már több győztes utód bizonyítja

Érdeklődni: ZOO Delta Bt - 7600 Kecskemét, Úrrét 79.
Tel./fax: 76/471-601

MNJK RENDEZVÉNYPROGRAM - 2000.

KIÁLLÍTÁS:

05. 27.	Klubkiállítás	9201 Halászi	J. Nisler
08. 06.	Klubkiállítás	3101 Salgótarján	Bíró Zs.
08. 20.	Klubkiállítás	5402 Túrkeve	
09. 23-24.	Főtenyészszemle	3502 Miskolc	**Orschler**
10. 08	Klubkiállítás	5501 Szarvas	dr. Bartolák -Kotogán

KÖRUNG:

I. körzet	05. 06.	1102 Budapest	Simó
	11. 04.	1107 Budapest	Simó
	11. 18.	1102 Budapest	Simó
II. körzet	05. 20.	3101 Salgótarján	Szegvári
	08. 19.	9201 Halászi	Szegvári
III. körzet	09. 09.	5501 Szarvas	Truka
	10. 28	4401 Nyíregyháza	Truka
III. körzet	03. 25.	5101 Jászberény	Truka
	05. 20.	5102 Szolnok	Truka
	09. 16.	5102 Szolnok	Truka
	11. 04.	5101 Jászberény	Truka
V. körzet	10. 22.	7601 Pécs	Szigeti

VERSENY:

09. 02-03.	VB felmérő	Siófok	?
10. 28-29.	**Nemzeti Bajnokság, Delectus Kupa**	**2103 Mogyoród**	A. Szegvári F. B. D. Majtas C. J. Eitler
12. 02.	Mikulkás Kupa	6701 Szeged	B. Kollárik C. Matlári

TANFOLYAMOK, TOVÁBBKÉPZÉSEK:

06. 02-04.	Őrző-védőá ágazat – továbbképz.	7601
06. 07-11.	Továbbképzés	1102
06. 18-25.	Kinológiai tábor	2103
07.30-08.06.	Kinológiai tábor	9201

VIZSGA:

05. 06.	ÁV	5501 Szarvas	Kotogán
05. 07.	E, VK1-3	7001 Tamási	Kollárik
05. 13.	E, VK 1-3	5102 Szolnok	Papp
05. 27.	E, VK 1-3	5501 Szarvas	Kollárik
06. 10.	E, VK 1-3	1107 Budapest	Simó
06. 17.	E, VK 1-3	7601 Pécs	Benke
06. 10.	E, VK 1-3	1107 Budapest	Simó
06. 17.	E, VK 1-3	7601 Pécs	Benke
06. 23-24.	E, VK 1-3	4401 Nyíregyháza	Takács
06. 24-25.	E, VK 1-3	2103 Mogyoród	Lesku Vk: Kovács Gy
07. 14-15	E, VK 1-3	6701 Szeged	Kotogán
08. 04-05.	ÁV, E, VK 1-3	9201 Halászi	Kotogán
09. 02.	E, VK 1-3	5501 Szarvas	Kotogán
09. 02.	ÁV	5102 Szolnok	Szegvári
09. 09.	E, VK 1-3	5102 Szolnok	Papp
09. 15-16-17.	ÁV, E, VK 1-3	2702 Cegléd	Papp
10. 07.	E, VK 1-3	3101 Salgótarján	Kollárik
10. 07.	ÁV	4401 Nyíregyháza	Vörös
10. 07.	ÁV	5101 Jászberény	Csibra
10. 14-15.	E, VK 1-3	2103 Mogyoród	Lesku
10. 14-15.	E, VK 1-3	7002 Tamási	Kollárik
10. 20.	E, VK 1-3	1107 Budapest	Takács
10. 20-21.	E, VK 1-3	9201 Halászi	Kovács
10. 20-21.	E, VK 1-3	5101 Jászberény	Csibra
10. 21.	E, VK 1-3	7601 Pécs	Kotogán
11. 10-11.	E, VK 1-3	6701 Szeged	Kotogán
11. 18.	E, VK 1-3	1102 Budapest	Kollárik

Rendezvény- és bíróváltozások joga fenntartva!

INFORMÁCIÓ:

Magyarországi Német Juhászkutya Klub - 1106 Budapest, Pilisi u. 52. • Telefon/fax: 261-5460